

T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

ALGILANAN RİSK VE ALGILANAN DEĞER
ARASINDAKİ İLİŞKİNİN SPOR MERKEZİNDE FARKLI
HİZMET ALIMI (KİŞİSEL EĞİTMEN VE BİREYSEL
SERBEST KULLANIM) YAPAN ÜYELER ÜZERİNDEKİ
ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Ecem AKGÜL

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Kubilay ÇİMEN

İSTANBUL – 2020

T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
SPOR YÖNETİMİ BİLİM DALI

Tezin Adı : Algılanan Risk ve Algılanan Değer Arasındaki İlişkinin Spor Merkezinde Farklı Hizmet Alımı (Kişisel Eğitim ve Bireysel Serbest Kullanım) Yapan Üyeler Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi

Öğrencinin Adı Soyadı : Ecem Akgül

Tez Teslim Tarihi :

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları yerine getirmiş olduğu Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tarafından onaylanmıştır.

Prof. Dr. İzzet GÜMÜŞ

Enstitü Müdürü V.

İmza

Bu Tez tarafımızca okunmuş, nitelik ve içerik açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak yeterli görülmüş ve kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

İmzalar

Tez Danışmanı

Doç. Dr. Kubilay ÇİMEN

Üye

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SOYAL

Üye

Prof. Dr. Bilge DONUK

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK BEYANI

Bu tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazıma kadar bütün aşamalarda etik dışı davranışımın olmadığını, tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi ve tez çalışması sırasında faydalandığım diğer tüm bilgi ve yorumlara da kaynak gösterdiğimi beyan ederim.

ECEM AKGÜL

TEZ YAZIM KILAVUZU UYGUNLUK ONAYI

“Algılanan Risk ve Algılanan Değer Arasındaki İlişkinin Spor Merkezinde Farklı Hizmet Alımı (Kişisel Eğitmen ve Bireysel Serbest Kullanım) Yapan Üyeler Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi” başlıklı Yüksek Lisans tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan

Ecem AKGÜL

Danışman

Doç. Dr. Kubilay ÇİMEN

Enstitü Yetkilisi

ÖNSÖZ

Bu tezin yazılması aşamasında, çalışmamı sahiplenerek titizlikle takip eden danışmanım Doç. Dr. Kubilay ÇİMEN' e değerli katkı ve emekleri için en içten teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

Bu vesileyle hayatımda bana yol gösterici olan tüm hocalarıma ve, ayrıca çalışmamın yürütülmesi esnasında destek ve sabırlarını esirgemeyen aileme ve arkadaşlarıma; ismini sayamadığım emeği geçen herkese candan teşekkürlerimi sunuyorum.

İstanbul, 2020
Ecem AKGÜL

ÖZET

ALGILANAN RİSK VE ALGILANAN DEĞER ARASINDAKİ İLİŞKİNİN SPOR MERKEZİNDE FARKLI HİZMET ALIMI (KİŞİSEL EĞİTMEN VE BİREYSEL SERBEST KULLANIM) YAPAN ÜYELER ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Ecem AKGÜL

Antrenörlük Eğitimi Anabilim Dalı
Spor Yönetimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Kubilay Çimen

Temmuz 2020, 75 Sayfa

Araştırmanın amacı algılanan risk ve algılanan değer arasındaki ilişkinin spor merkezinde farklı hizmet alımı (kişisel eğitmen ve bireysel serbest kullanım) yapan üyeler üzerindeki etkisinin incelenmesidir.

Araştırma betimsel tarama modelindedir. Araştırmanın evrenini bir spor tesisindeki aktif olarak fiziksel egzersiz yapan kişiler oluşturmaktadır. Araştırmada 387 ankette geri dönüş alınmış ve analizler bu kapsamda yürütülmüştür.

Verilerin toplanmasında anket formu kullanılmıştır. Anket formu demografik bilgi formundan, Spor Merkezinden Algılanan Risk ve Spor Merkezinden Algılanan Değer Ölçeklerinden oluşmaktadır. Verilerin analiz edilmesinde SPSS 21 paket programı

kullanılmıştır. Spor merkezinde algılanan risk ve spor merkezinde algılanan değer ilişkisi Pearson Korelasyon testi ile inceleniştir.

Test sonuçlarına göre algılanan risk ve algılanan değer arasında tüm alt boyutlarda anlamlı ilişki söz konusudur. Bununla beraber ilişki negatif yönlüdür. Spor merkezinde algılanan risk arttıķça algılanan değer düşmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor Merkezleri, Algılanan Risk, Algılanan Değer, Kişisel Eğitmen, Bireysel Serbest Kullanım

ABSTRACT

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF THE RELATIONSHIP BETWEEN PERCEIVED RISK AND PERCEIVED VALUE ON MEMBERS PERFORMING DIFFERENT SERVICES (PERSONAL TRAINER AND INDIVIDUAL FREE USE) IN THE SPORTS CENTER

Ecem AKGÜL

Department of Coaching Education
Sports Management Sports Science

Thesis Supervisor: Doç. Dr. Kubilay ÇİMEN

July 2020, 75 pages

The aim of the research is to examine the effect of the relationship between perceived risk and perceived value on the members who make different services (personal trainer and individual free use) in the sports center.

The research is in descriptive scanning model. The universe of the research is the people who are actively exercising in a sports facility. In the study, 387 questionnaires were returned and the analyzes were carried out in this context.

A questionnaire was used to collect the data. The questionnaire consists of the personal information form, the Risk Perceived from the Sports Center and the Value Perceived from the Sports Center. SPSS 21 package program was used to analyze the data. The relationship between the perceived risk in the sports center and the perceived value in the sports center was examined by Pearson Correlation test.

According to the test results, there is a significant relationship between perceived risk and perceived value in all sub-dimensions. However, the relationship is negative. As the perceived risk increases in the sports center, the perceived value decreases.

Keywords: Sports Centers, Perceived Risk, Perceived Value, Personal Trainer, Individual Free Use

İÇİNDEKİLER

İÇ KAPAK	
ONAY SAYFASI	
BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK BEYANI	iii
TEZ YAZIM KILAVUZU UYGUNLUK ONAYI.....	iv
ÖNSÖZ.....	vi
İÇİNDEKİLER	xi
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xiii
TABLolar LİSTESİ.....	xiv
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xvi
1. GİRİŞ	1
1.1. PROBLEM DURUM	2
1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	3
1.3. SINIRLILIKLAR.....	4
1.4. HİPOTEZLER	4
2. GENEL BİLGİLER.....	6
2.1. SERBEST ZAMANIN DEĞERLENDİRİLMESİNDE VE SAĞLIKLI YAŞAMDA EGZERSİZ	6
2.1.1. Fiziksel Egzersiz ve Spor Tanımı.....	6
2.1.2. Serbest Zaman Kavramı ve Fiziksel Egzersiz İlişkisi.....	8
2.1.3. Sağlıklı Yaşam ve Fiziksel Egzersiz İlişkisi	11
2.2. FİZİKSEL EGZERSİZDE KİŞİSEL EĞİTMEN VE BİREYSEL SERBEST KULLANIM	13
2.2.1. Fiziksel Egzersizde Kişisel Eğitmen	13
2.2.2. Performans Sporcularına Kişisel Eğitmen ve Özel Antrenman	15
2.3. RİSK KAVRAMI	15
2.3.1. Algılanan Risk	16
2.3.2. Algılanan Risk Türleri.....	17
2.3.3. Risk Algısının Tüketici Davranışları Üzerindeki Etkisi.....	19
2.3.4. Spor Hizmet Alımında Risk Unsurları.....	20
2.4. DEĞER KAVRAMI.....	21
2.4.1. Algılanan Değer	22
2.4.2. Değer Algısının Tüketici Davranışları Üzerindeki Etkisi.....	24
2.4.3. Spor Hizmet Alımında Değer Unsurları	25
3. YÖNTEM.....	27

3.1. ARAŞTIRMANIN TİPİ.....	27
3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM	27
3.3. VERİ TOPLAMA ARACI	27
3.4. VERİ ANALİZİ.....	28
4. BULGULAR VE YORUM	29
4.1. DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERE YÖNELİK BULGULAR	29
4.2. SPOR BİLGİLERİNE YÖNELİK BULGULAR.....	30
4.3. SPOR MERKEZİNDE ALGILANAN RİSK İLE KİŞİSEL EĞİTMENLE ÇALIŞMA VE DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER İLİŞKİSİ.....	33
4.4. SPOR MERKEZİNDE ALGILANAN DEĞER İLE KİŞİSEL EĞİTMENLE ÇALIŞMA VE DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER İLİŞKİSİ.....	41
4.5. SPOR MERKEZİNDE ALGILANAN RİSK VE SPOR MERKEZİNDE ALGILANAN DEĞER İLİŞKİSİ.....	49
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	50
KAYNAKÇA	56
EKLER.....	60

KISALTMALAR LİSTESİ

SPSS	Sosyal Bilimler İçin İstatistik Programı
TDK	Türk Dil Kurumu

TABLolar LİSTESİ

	SAYFA
Tablo 2.1. Tüketiciler Açısından Algılanan Risk Türleri	18
Tablo 2.2. Fiziksel Mallar ile Hizmetlerin Karşılaştırılması.....	20
Tablo 2.3. Sporda Değer Unsurları	25
Tablo 2.4. Cinsiyete Yönelik Bulgular	29
Tablo 2.5. Yaşa Yönelik Bulgular.....	29
Tablo 2.6. Medeni Duruma Yönelik Bulgular	30
Tablo 2.7. En Son Bitirdiği Okula Yönelik Bulgular.....	30
Tablo 2.8. Aktif Spor Geçmişine Yönelik Bulgular	31
Tablo 2.9. Kişisel Eğitmenle Çalışma Durumu	31
Tablo 2.10. Kişisel Eğitmen Veya Bireysel Serbest Kullanım Tercihi Etkili Olan Sebepler	32
Tablo 2.11. Spor Tesisine Üye Olunan Zaman.....	32
Tablo 2.12. Spor Merkezinde Algılanan Riske Yönelik Tanımlayıcı İstatistikler.....	33
Tablo 2.13. Spor Merkezinde Algılanan Risk ve Kişisel Eğitmenle Çalışma Durumu..	34
Tablo 2.14. Spor Merkezinde Algılanan Risk ve Cinsiyet.....	35
Tablo 2.15. Spor Merkezinde Algılanan Risk ve Yaş.....	36
Tablo 2.16. Spor Merkezinde Algılanan Risk ve Medeni Durum	37
Tablo 2.17. Spor Merkezinde Algılanan Risk ve En Son Bitirilen Okul.....	38
Tablo 2.18. Spor Merkezinde Algılanan Risk ve Aktif Spor Geçmiş Durumu	39
Tablo 2.19. Spor Merkezinde Algılanan Risk ve Spor Merkezine Üye Olma Zamanı ..	40
Tablo 2.20. Spor Merkezinde Algılanan Değere Yönelik Tanımlayıcı İstatistikler	41
Tablo 2.21. Spor Merkezinde Algılanan Değer ve Kişisel Eğitmenle Çalışma Durumu	42
Tablo 2.22. Spor Merkezinde Algılanan Değer ve Cinsiyet	43
Tablo 2.23. Spor Merkezinde Algılanan Değer ve Yaş	44

Tablo 2.24. Spor Merkezinde Algılanan Değer ve Medeni Durum.....	45
Tablo 2.25. Spor Merkezinde Algılanan Değer ve En Son Bitirilen Okul	46
Tablo 2.26. Spor Merkezinde Algılanan Değer ve Aktif Spor Geğmişi Durumu.....	47
Tablo 2.27. Spor Merkezinde Algılanan Değer ve Spor Merkezine Üye Olma Zamanı	48
Tablo 2.28. Spor Merkezinde Algılanan Risk ve Spor Merkezinde Algılanan Değer İlişkisi Pearson Korelasyon Testi	49

ŞEKİLLER LİSTESİ

SAYFA

Şekil 2.1. Algılanan Değer23

1. GİRİŞ

Günümüzün iş koşullarında bireyler makine ve cihazları kullanmaya başlamış ve bunun neticesinde iş dışındaki konulara daha fazla vakit ayırmaya başlamıştır. Bu değişim kapsamında bireyler yaşamlarını daha sağlıklı geçirebilmek adına spor ve egzersize vakit ayırmaya başlamıştır. Bu yönüyle fiziksel egzersiz ve spor sağlıklı yaşamın en önemli parçalarından biri olarak algılanmaya başlamıştır.

Günümüzde insanların büyük bir bölümü tarafından spor ve egzersizin sağlıklı bir yaşamın anahtarı olarak kabul edilmesi, bu alanlar ilgili faaliyet gösteren kişi ve kurumların giderek yaygınlaşmasına neden olmuştur. Bu açıdan pek çok spor merkezi faaliyet göstermekte ve bu merkezlerde ya da bireysel olarak spor uzmanları insanlara egzersiz veya sporlarla ilgili çeşitli danışmanlık hizmetleri vermektedir. Bireyler bu spor kurumlarında ya tek başlarına ya da belli bir kişisel eğitmenden destek alarak egzersiz rutinlerini yürütmektedir.

Spor merkezleri ve kişisel eğitmenler niteliksel olarak belli bir hizmet sunumunda bulunmaktadır. Bu yönüyle ürünlere nazaran somut nitelikte olmamaktadırlar. Burada spor hizmeti almayı isteyen bireylerin risklerini değerlendirebilmeleri güçleşmektedir. Bu açıdan spor merkezleri ve kişisel eğitmenler bireyler açısından belirsizlik içermesi nedeniyle risk barındırabilmektedir. Burada bireyler söz konusu risklerini bu kurum ve bireylerden daha önce hizmet almış kişilerden bilgi edinerek kapama yoluna gidebilmektedir.

Kişisel eğitmenden faydalanan bireyler açısından ise bir diğer boyutu algılanan değer oluşturabilecektir. Burada bireyin spor danışmanlığı almadan önceki durumuyla aldıktan sonraki durumu ile ilgili algısı son derece önemli olacaktır. Burada kişi kişisel eğitmenden aldığı hizmet sonrasında pozitif bir gelişmenin ortaya çıktığını düşünmekte ise yani verdiklerinin karşılığını aldığını düşünmekteyse, bireyin algıladığı değer de yüksek olması söz konusu olabilecektir. Böyle bir tablo kapsamında bireylerin kişisel eğitmenin verdiği danışmanlığa yönelik kalite algısı da fazla olabilecektir.

İfade edilenler doğrultusunda spor merkezlerinde kişisel eğitmenden yardım almadan yani bireysel kullanımda bulunanlar ile kişisel eğitmenden danışmanlık hizmeti alan

bireylerin algılanan risk ve algılanan değerleri açısından ne gibi farklılıkların olup olmadığı sorusu ön plana çıkmaktadır. Yapılan bu çalışma dahilinde söz konusu farklılığın olup olmadığı ve farklılıkların ne gibi koşullar kapsamında ortaya çıktığı yansıtılmıştır. Böylelikle bireysel kullanım ve kişisel eğitmenlere yönelik algılara bağlı olarak hizmetlerin düzenlenebilmesinin daha kolay hale getirilebileceği düşünülmektedir.

Bireyin yaşamında fiziksel egzersiz önemli bir yere sahiptir. Fiziksel egzersiz, fiziksel uyumu geliştirmek, fiziksel performansı arttırmak ve sağlık durumunu iyileştirmek adına istekli bir şekilde yapılan programlı fiziksel aktivitelerin toplamı şeklinde belirtilmektedir (Robinson ve Miller, 2004). Günümüzde bireyler için serbest zamanın değerlendirilmesinde fiziksel aktivite önemli hale gelmiştir. Sanayileşme ve uzun çalışma süreleri nedeniyle bireyler için serbest zaman daha önemli bir hale gelmiştir. Serbest zaman, bireylerin çalışma ve uyuma, yeme-içme gibi ana ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra kalan zaman dilimlerini açıklamak adına kullanılan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır (Türker ve diğerleri 2016). Serbest zamanın değerlendirilmesinde birey tarafından fiziksel egzersizler önemli olarak görülmektedir (Kubilay 2015).

Serbest zamanın değerlendirilmesinde fiziksel aktiviteye başvuran kişiler, fiziksel egzersizlerini kişisel olarak veya kişisel eğitmen eşliğinde gerçekleştirebilirler. Kişisel eğitim sürecinin yapısal olarak bazı bilimsel değerlendirmeleri kapsamı, eğitimi veren birey tarafından takip ile devamlı olarak yönlendirme sürecini gerekli kılmaktadır. Bu durum kişisel eğitimin geleneksel antrenman metotlarından ayrılmasını sağlamaktadır (Schmidt ve diğerleri 2015)

Kişisel eğitmen ile yürütülecek olan egzersizlerde kişiler için risk ve değer kavramları önem kazanmaktadır. Bu araştırmada fiziksel egzersizde kişisel eğitmen kullanım durumu kapsamında kişiler tarafından algılanan risk ve değer kavramları inceleme konusu olmuştur. Literatürde bu konuyla ilgili ulaşabilinen kaynaklar çok kısıtlı olması sebebiyle, bu çalışmanın da gelecek nesile ışık tutacağı ön görülmektedir.

1.1. PROBLEM DURUM

P₁: Kişisel eğitmenle çalışma durumu spor merkezinde algılanan risk algısını farklılaştırmakta mıdır?

P₂: Cinsiyet durumu spor merkezinde algılanan risk algısını farklılaştırmakta mıdır?

- P₃: Yaş durumu spor merkezinde algılanan risk algısını farklılaştırmakta mıdır?
- P₄: Medeni durum spor merkezinde algılanan risk algısını farklılaştırmakta mıdır?
- P₅: En son bitirilen okul durumu spor merkezinde algılanan risk algısını farklılaştırmakta mıdır?
- P₆: Aktif spor geçmişi durumu spor merkezinde algılanan risk algısını farklılaştırmakta mıdır?
- P₇: Spor merkezine üye olma zamanı spor merkezinde algılanan risk algısını farklılaştırmakta mıdır?
- P₈: Kişisel eğitmenle çalışma durumu spor merkezinde algılanan değer algısını farklılaştırmakta mıdır?
- P₉: Cinsiyet durumu spor merkezinde algılanan değer algısını farklılaştırmakta mıdır?.
- P₁₀: Yaş durumu spor merkezinde algılanan değer algısını farklılaştırmakta mıdır?
- P₁₁: Medeni durum spor merkezinde algılanan değer algısını farklılaştırmakta mıdır?
- P₁₂: En son bitirilen okul durumu spor merkezinde algılanan değer algısını farklılaştırmakta mıdır?
- P₁₃: Aktif spor geçmişi durumu spor merkezinde algılanan değer algısını farklılaştırmakta mıdır?
- P₁₄: Spor merkezine üye olma zamanı spor merkezinde algılanan değer algısını farklılaştırmakta mıdır?
- P₁₅: Spor merkezinde algılanan risk ve spor merkezinde algılanan değer arasında ilişki var mıdır?

1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın amacı algılanan risk ve algılanan değer arasındaki ilişkinin spor merkezinde farklı hizmet alımı (kişisel eğitmen ve bireysel serbest kullanım) yapan üyeler üzerindeki etkisinin incelenmesidir.

1.3. SINIRLILIKLAR

Araştırmanın sınırlılıkları şu şekildedir:

- Araştırma bir spor tesisindeki aktif olarak fiziksel egzersiz yapan kişiler ile sınırlıdır.
- Araştırmada veri toplama aracı Spor Merkezinden Algılanan Risk ve Spor Merkezinden Algılanan Değer Ölçekleri ile sınırlıdır.

1.4. HİPOTEZLER

Araştırmanın hipotezleri şu şekildedir:

- H₁: Kişisel eğitmenle çalışma durumu spor merkezinde algılanan risk algısını farklılaştırmaktadır.
- H₂: Cinsiyet durumu spor merkezinde algılanan risk algısını farklılaştırmaktadır.
- H₃: Yaş durumu spor merkezinde algılanan risk algısını farklılaştırmaktadır.
- H₄: Medeni durum spor merkezinde algılanan risk algısını farklılaştırmaktadır.
- H₅: En son bitirilen okul durumu spor merkezinde algılanan risk algısını farklılaştırmaktadır.
- H₆: Aktif spor geçmişi durumu spor merkezinde algılanan risk algısını farklılaştırmaktadır.
- H₇: Spor merkezine üye olma zamanı spor merkezinde algılanan risk algısını farklılaştırmaktadır.
- H₈: Kişisel eğitmenle çalışma durumu spor merkezinde algılanan değer algısını farklılaştırmaktadır.
- H₉: Cinsiyet durumu spor merkezinde algılanan değer algısını farklılaştırmaktadır.
- H₁₀: Yaş durumu spor merkezinde algılanan değer algısını farklılaştırmaktadır.
- H₁₁: Medeni durum spor merkezinde algılanan değer algısını farklılaştırmaktadır.
- H₁₂: En son bitirilen okul durumu spor merkezinde algılanan değer algısını farklılaştırmaktadır.

H₁₃: Aktif spor geçmişi durumu spor merkezinde algılanan değer algısını farklılaştırmaktadır.

H₁₄: Spor merkezine üye olma zamanı spor merkezinde algılanan değer algısını farklılaştırmaktadır.

H₁₅: Spor merkezinde algılanan risk ve spor merkezinde algılanan değer arasında ilişki vardır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. SERBEST ZAMANIN DEĞERLENDİRİLMESİNDE VE SAĞLIKLI YAŞAMDA EGZERSİZ

2.1.1. Fiziksel Egzersiz ve Spor Tanımı

Fiziksel egzersiz ve spor kelimeleri gerek günlük hayat içinde gerekse akademik dünya ve iş camiasında aynı anlam yüklenerek kullanılmaktadır. Fakat iki kelimenin anlam karşılığı literatürde farklı tanımlanmaktadır.

Fiziksel egzersiz, fiziksel uygunluğu korumak ve geliştirmek amacıyla planlı olarak gerçekleştirilen aktiviteler olarak ifade edilmektedir. Fiziksel egzersiz, fiziksel uyumu geliştirmek, fiziksel performansı arttırmak ve sağlık durumunu iyileştirmek adına istekli bir şekilde yapılan programlı fiziksel aktivitelerin toplamı şeklinde belirtilmektedir (Robinson ve Miller, 2004). Görüldüğü gibi fiziksel egzersizde bireyler tarafından hedeflenen fiziksel ve psikolojik olgunluğa ulaşmaktır. Fakat spor kelimesinde ise tanımlamaları inceldiğimizde kazanmak için yapılan rekabetin ön planda olduğu görülmektedir.

Spor kavramıyla ilgili farklı tanımlamaların olduğu gözlemlenmektedir. Bu tanımların birinde spor; kazanma ve mağlup etme gibi bilinçaltındaki isteklerin yapılabilmesi için belli kurallar dahilinde mücadele etmeyi gerektiren, bütünleştirici ve sosyalleştirici fiziksel ve ruhsal faaliyetlerin genel olarak ifade edilmiştir (Aracı ve Aracı 2014). Bir diğer tanımda spor; iktisadi, kültürel ve toplumsal kalkınmanın temel faktörü olan kişinin beden ve ruh sağlığını geliştirmek, kişiye bilgi ve beceri kazandırarak çevreye uyumunu daha kolay hale getirmek, kişiye karakter kazandırmak, kişiler ve ülkeler arasında dayanışma, kaynaşma ve barış ortaya çıkarmak, kişinin mücadele kuvvetini artırmakla beraber bazı kurallar doğrultusunda rekabet standartları kapsamında yarışma, yarışmada üstünlük sağlama maksadıyla yürütülen faaliyetler olarak tanımlanmıştır (Yetim 1992). Farklı bir tanımda spor; bireyin kendi iradesi ile yapılan kendine özgü düzenlemeleri ve değer ölçüleri bulunan, yarışma, doğa ve sevinci kapsayan, mükemmeliyeti hedefleyen ve standartları bulunan fiziksel faaliyet olarak ifade edilmiştir (Orhun 1991). Spor, insanlık tarihinden gelmekte olan, ona özel kuralları bulunduran rekabetçi, izleyenlere ve yapanları keyif veren aktiviteleri içermektedir (Zorba 2006).

Bu alanda yapılan tanımların çeşitliliği spor ve fiziksel egzersizin uygulama zenginliğini yansıtmaktadır. Bu sebeple spor sektörünü tüm bilim dalları ile ilişkili olarak geniş bir şemsiye altında ele almak gerekir.

Yapılan tanımlamalar kapsamında sporun bireylere sosyal, ekonomik ve kişisel açıdan birçok yararının olduğunu ifade edebilmek mümkündür. Söz konusu faydaların şu şekilde ifade edilmesi mümkündür (Yetim 2010):

- Spor, kişilerin iş hayatında ve günlük hayatta daha verimli ve sağlıklı olmalarını sağlar.
- Spor, kişilerin kuvvetli ve sağlıklı bir fiziksel yapıya kavuşmalarını olası hale getirir.
- Spor, hayatın zorluklarına ve hastalıklara yönelik olarak dayanıklılık temin eder.
- Kültürel zevk ile duyarlılık sağlar.
- Spor bireylerin serbest zamanlarını verimli biçimde değerlendirmesini temin ederek, kişilerin rahatlamasını, zinde olmasını ve eğlenmesini mümkün hale getirmektedir.
- Arkadaşlık, iyi ve doğru olanı takdir etme ve hoşgörü gibi niteliklerin kazanılmasını mümkün kılar.
- Kişisel kontrol ile diğer kişilere saygı duymayı öğretir.
- Ölçülü ve planlı çalışma ve dinlenme alışkanlığının kazanılmasını sağlar.
- Beraber çalışma alışkanlığının kazanılmasını mümkün kılar.
- Sosyal sorumluluğun gelişmesini temin eder.
- Yaratıcılık ve üretkenliği geliştirir.
- İş kuvvetinin fazlaşmasını sağlar.
- Sorumluluk ve görev bilinci sağlar.

Fiziksel egzersiz ve spor tanımlarında ortak nokta ise her iki eylemde de uygulama şiddetleri farklı olsa, fiziksel ve psikolojik bir performansın ortaya konduğu gerçeğidir. Birey sağlığının iyileştirilmesi ve geliştirilmesinde sportif faaliyetler önemli olarak görülmektedir. Günümüzde özellikle serbest zaman faaliyetleri kapsamında bireyler tarafından fiziksel egzersizlere ve spora yönelik katılım talebi artmaktadır.

2.1.2. Serbest Zaman Kavramı ve Fiziksel Egzersiz İlişkisi

Günümüz dünyasında tüm coğrafyalarda insan nüfusu hızla artmaktadır. Kırsal yaşantı yerini kalabalık topluluklar halinde bir arada yaşanan büyük kentlere bırakmaktadır. Kent yaşantısı içinde insanların artan ihtiyaçlarını karşılayabilmek için endüstriyel üretim kaçınılmaz olarak büyümektedir. Her alandaki endüstriyel üretim sanayi devrimini de ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Sanayi devriminin ortaya çıkması ve teknolojinin her geçen gün gelişim kaydetmesi ile birlikte serbest zaman kavramının giderek önemli hale geldiği gözlemlenmektedir. Günümüz şartlarında serbest zaman kavramı bireyin yaşamsal bir ürünü olarak ele alınmaktadır. Özellikle sanayileşmeyle beraber iş yaşamına mesai saatlerin dahil olması ile birlikte, mesai saatleri dışında kalan süre serbest zaman olarak ele alınmaya başlamıştır. Serbest zaman, bireylerin çalışma ve uyuma, yeme-içme gibi ana ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra kalan zaman dilimlerini açıklamak adına kullanılan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır (Türker ve diğerleri 2016). Fakat sanayi devrimine bağlı olarak serbest zaman kullanımının şekillenmesi her coğrafya ve kültürde bazı farklı uygulamalar ile ortaya çıkmıştır. Uygulamalar farklı olmasına rağmen bu uygulamaların kullanım zamanları toplum içindeki bireylerin temel ihtiyaçları için harcadıkları zamanın dışında kalan ortak zaman (serbest zaman) olduğu görülmektedir.

Farklı bir tanım kapsamında serbest zaman tanımı dört madde kapsamında ele alınmıştır. Bu maddeler şu şekilde ifade edilebilir (Tekin 2016):

- a) İş süreçlerinin güçlüklerinden ayrı olarak eğlence, rahatlama, sosyal katılım ve bilgi kazanımını artırmak maksadını bulunduran, yaratıcı kapasitenin özgür faaliyeti,
- b) Yapılmak zorunda olunanların, var olmanın, biyolojik ihtiyaçların, gelir sağlama mücadelesinin ötesinde, bireyse seçim ve görüşlerimize göre yararlanabileceğimiz, fayda ve sağduyu kapsayan bir zaman dilimi,
- c) Pozitif kişisel doyum açısından zamana ya da sınırlamalar bağlı olmaksızın arzu edileni seçebilme özgürlüğünün olduğu arta kalan zaman,
- d) Kişisel doyum için yapısını ve sınırlarını kendimizin tespit ettiği, bize ait olan bir zaman kapsamında arzu ettiğimizi yapabilme özgürlüğü olarak ifade edilmiştir.

Serbest zaman, bireyin iş ve ev yaşamı dışında kendisine ayırabileceği zaman olarak görülmektedir. Günümüzde bireylerin yoğun çalışma temposunda olmaları, serbest zaman faaliyetlerini daha önemli bir hale getirmiştir. Bireyler tarafından serbest zamanların değerlendirilmesine yönelik çeşitli aktiviteler ön plana çıkmaktadır.

Günlük yaşamda serbest zamanın değerlendirilmesi kişiler açısından önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kavramın sadece vakit geçirmek şeklinde değerlendirilmemesi gerekmektedir. Bunun nedeni bu zaman diliminin etkili kullanılmaması durumunun bireye zarar verici etkilerinin olabilmesinden kaynaklanmaktadır. Bu zaman diliminin düzgün değerlendirilmemesi birey açısından bir kayba sebep olmakla birlikte toplumsal açıdan da bir kayba neden olmaktadır. Bu zaman diliminin etkili kullanılabilmesi açısından hangi tür faaliyetler içerisinde olunması gerektiği önemli hale gelmektedir (Kubilay 2015). Bununla birlikte serbest zamanın kullanılma biçimi ile bu zaman diliminin bireye sağladığı faydalar açısından bazı kategorizasyonların yapıldığına da rastlanmaktadır. Bu kategorizasyonlar kapsamında Dünya Serbest Zaman ve Rekreasyon Birliği serbest zamanı aşağıdaki biçimde sınıflarına ayırmıştır:

1. Sıradan serbest zaman faaliyetleri: Bireylere istedikleri düzeyde tatmin temin etmesini sağlayan, katılım açısından belli bir eğitimi gerektirmeyen faaliyetleri içermektedir. Genel itibarıyla eğlence ve zevk sağlayan faaliyetleri kapsamaktadır. Bu faaliyetler bireye iş yaşamında desteklemezken kısa dönemde tatmin ve zevk sağlamaktadır (Arslan 2011; Tel ve Erdoğan 2015).
2. Sistemli serbest zaman faaliyetleri: Bireylerin önemsedikleri, belli bir düzen ve sistemle katıldıkları faaliyetleri ifade etmektedir. Söz konusu faaliyetlere katılan kişiler, bazı beceri ve bilgiler elde edebilmekte ve ayrıca iş yaşamında kariyerine artı etkiler temin edebilmektedir. Bu faaliyetler aynı zamanda eğlenme maksadıyla da yapılabilmektedir (Arslan 2011).

Serbest zamanın bireylerin yaşamları üzerindeki pozitif etkilerinin bilinmesiyle birlikte, sistemli serbest zaman faaliyetlerinin bireylerin nitelikleri açısından önemli etkileri olduğu ifade edilmektedir. Söz konusu etkiler şu şekilde ifade edilebilir (Stebbins 2007):

- Kişinin kendi kendini gerçekleştirebilmesi
- Kişisel gelişim sağlanması

- Kişinin kendini ifade edebilme olanağına sahip olması
- Kişisel imajın geliştirilmesi
- Başarma hissinin yaratılması
- Aidiyet hissi oluşturmalarını
- Yenilenme

Serbest zaman faaliyetleriyle spor faaliyetlerinin neredeyse iç içe girdikleri gözlemlenmektedir. Özellikle gelişmişlik düzeyinin artması ile birlikte serbest zaman etkinliklerinin bireyler açısından önemli hale geldiği gözlemlenmektedir. Eğitim düzeyinin ve gelir artıca ve mesai süreleri azaldıkça kişiler zamanlarını farklı alanlarda değerlendirmeye başlamaktadır. Söz konusu şartlar ise serbest zaman faaliyetlerinin önemli hale gelmesini sağlamaktadır. Burada sağlık düzeyini geliştirmek ve aynı zamanda eğlenmeyi arzu eden kişiler serbest zamanlarını spor faaliyetleriyle değerlendirme isteğinde olmaktadır (Tekin 2016). Bireylerin yoğun iş temposunda çalışmaları serbest zaman faaliyetlerini daha önemli bir hale getirmiştir. Serbest zaman faaliyetleri kapsamında özellikle spor ve egzersiz en önemli aktiviteler arasında yer almaktadır.

Serbest zaman faaliyetleri ve spor birlikte değişik yapıları kapsamaya başlamışlardır. Özellikle bu süreç kapsamında şu faktörlerin etkili olmaya başladıkları gözlemlenmiştir (Mclean ve Hurd 2012):

- Farklı spor branşları ile ilgili farklı kurumların giderek yaygınlaşması
- Bireylerin serbest zamanlarının giderek fazlalaşması
- Değişik serbest zaman, fitness ve spor faaliyetlerinin giderek artması
- Sporla ilgili ürün ve malzemelerin giderek artış göstermesi
- Bireylerin kitle iletişim araçlarına kolay bir biçimde erişebilmeleri

Günümüz şartlarında bireylerin sağlıklı yaşama olan ilgilerinin giderek artması ile birlikte serbest zamanlarını sağlıklarını geliştirebilecekleri alanlarda kullanmalarına neden olabilmektedir. Bu açıdan serbest zamanın spor faaliyetlerinde kapsamında kullanılabilmesi mümkün hale gelmektedir. Bu açıdan günümüzde sağlıklı ve serbest zaman ile ilgili olarak fitness sektörünün giderek yaygın hale geldiğini ifade edebilmek mümkündür.

2.1.3. Sağlıklı Yaşam ve Fiziksel Egzersiz İlişkisi

Bireylerin sağlıklı bir yaşam sürdürebilmelerinde beslenmeleri kadar fiziksel egzersizleri de önemlidir. Fiziksel egzersizin, günlük yaşantıda yer edinmesi, bireyin sağlıklı bir yaşam biçimini benimsemesi adına önemlidir.

Sağlıklı yaşam sürebilmek adına spor önemli bir etmen olmakla beraber sağlıklı yaşam yalnızca spor üzerine kurulu değildir. Ancak yapılan araştırmalar sporun sağlık yaşam üzerinde pozitif etkilerinin olduğunu göstermektedir. Sporun yaşamlarının bir parçası olduğu bireylerin, daha kuvvetli, daha enerjik, daha hareketli ve bu doğrultuda daha sağlıklı kişiler olduklarının gözlemlenmesi sebebiyle sporun giderek yaygınlaştığı gözlemlenmektedir (Zorba 2006). Sporun bireylerin sağlıkları üzerindeki pozitif etkilerinin genel olarak şu şekilde ifade edilmesi mümkündür (Bet 2008):

- Sporla birlikte kalbin dakikadaki atım sayısı azalır.
- Kalp boşluklarının genişlemesi söz konusu ve bu durum bir atımda pompalanmakta olan kan miktarının artmasını sağlar.
- Kasların kuvvetinin artırılması ve korunmasını sağlar.
- Kas tonusunun düzenlenmesi ve korunması sağlar.
- Kalp ritmini düzenler.
- Damar yapısının elastikiyet düzeyini yükseltir.
- Eklem hareketliliğinin artırılmasını ve korunmasını sağlar.
- Trigliserit ve yüksek kan kolesterol düzeyini etkileyerek damar hastalıkları riskini düşürür.
- Fiziksel aktivite toleransı ve hareket alışkanlığının yükselmesi (dayanıklılık ve kondisyon).
- Kalbi kuvvetlendirerek kalbe yönelik kan akışının artmasını sağlar. Kalp krizi riskinin azalmasını temin eder. Bununla birlikte geçirilen kalp krizleriyle baş edebilme gücünü yükseltir.
- Fiziksel aktiviteler kapsamında yapılmakta olan hareketlerin daha çok tekrarı olarak yapılabilmesi açısından gelişim gösterilmesini sağlar.
- Solunum kapasitesinin artmasını ve akciğerlerin daha fazla hava almasını sağlar.
- Reaksiyon ve refleks zamanının gelişmesini temin eder.

- Belli düzen içerisinde sportif aktivite yapan bireylerin sigara bağımlılığından kurtulma olasılığı artar.
- Postürün ve beden düzgünlüğünün korunmasını sağlar.
- Belli düzen içinde spor yapan bireyler insülin aktivitesi bir düzene oturmakta ve böylece bu bireylerin şeker hastası olma ihtimalleri azalmaktadır.
- Spor bedenin tuz, su ve mineral kullanımının dengelenmesine destek vermektedir.
- Sporla birlikte bireyin beden farkındalığı artmaktadır.
- Spor enerji ihtiyacının yağlardan karşılanması alışkanlığını sağlayarak kilo alımını engeller ve metabolizmanın hızlanmasını sağlar.
- Düzeltme ve denge reaksiyonlarının gelişmesini temin eder.
- Kadınların menopaza girme yaşının ötelenmesi sağlar ve menopozun negatif etkilerinin azalmasına yardımcı olur.
- Yorgunluğun azalmasına yardımcı olur.
- Dolaşım sistemi ve damar yapısına pozitif etkileri sebebiyle beyne kan akışının artmasına bağlı olarak unutkanlık ve erken demans (bunama) olasılığını azaltır.
- Fiziksel aktivitede kaslar ve kemiklerin kullanılmasıyla birlikte kemiklerdeki mineral yoğunluğunun korunmasını sağlar. Böylece osteoporozun önlenmesi sağlanır.
- Beyinde damar hastalıklarının gelişim olasılığını düşürür.
- Kas dokularının kullandıkları oksijen ve enerji miktarının artmasını sağlar.
- Yetişkinlerin cinsel yaşamları üzerinde pozitif etkileri bulunmaktadır.
- Sakatlık, yaralanma ve kazalara yönelik fiziksel korunma geliştirilmesine yardımcı olur.

Fiziksel egzersizler, bireyin tüm yaşamsal faaliyetlerini olumlu yönde desteklemektedir. Bireyin hem fiziksel hem de ruhsal sağlığı için fiziksel egzersizler önemlidir. Fiziksel egzersizlerle beraber bireyin kronik rahatsızlıkları azalacak ve daha sağlıklı bir yaşama sahip olacağı yapılan çalışmalarla da gösterilmektedir.

2.2. FİZİKSEL EGZERSİZDE KİŞİSEL EĞİTMEN VE BİREYSEL SERBEST KULLANIM

2.2.1. Fiziksel Egzersizde Kişisel Eğitmen

Fiziksel egzersizler bireysel yapılabildiği gibi kişisel eğitmen ile de yapılabilmektedir. Kişisel eğitmen ile yapılan fiziksel egzersizlerde, kişinin antrenman programı belirlenmekte ve hedefine yönelik daha disiplinli bir süreç söz konusu olabilmektedir.

Sporda kişisel eğitim ve kişisel eğitmenlerin her geçen gün yaygın hale geldiği gözlemlenmektedir. Bu açıdan sporda kişisel eğitim giderek önemini artırmaktadır. National Academy of Sports Medicine tarafından yayınlanan Essentials of Personal Fitness Training isimli kitapta kişisel eğitim, danışan bireylerin form ve var olan sağlık durumlarını tespit etmeye yönelik bir dizi ölçümü kapsayan detaylı antrenman eğitimi biçiminde ifade edilmiştir (Clark, Lucett ve Corn 2008). Farklı bir tanımda kişisel eğitim, güvenli şart ve ortamlarda bire bir uygulamalar ile birlikte, uygun egzersizler üzerinden kişilerin fiziksel uygunluk seviyelerinin yükseltilmesi ya da sağlıkla ilgili hedeflere erişilmesine destek veren eğitim olarak ifade edilmiştir (Reiff 1996). Kişisel eğitim sürecinin yapısal olarak bazı bilimsel değerlendirmeleri kapsamı, eğitimi veren birey tarafından takip ile devamlı olarak yönlendirme sürecini gerekli kılmaktadır. Bu durum kişisel eğitimin geleneksel antrenman metotlarından ayrılmasını sağlamaktadır. Kişilerin estetik görüntülerini, sağlıklarını, özgüvenlerini, sosyal statülerini geliştirme arzusunda olmaları bireylerin kişisel eğitimden yararlanmaya yöneltmektedir (Schmidt ve diğerleri 2015; Kipp 2016). Yapısal olarak kişisel eğitmenler bireylere şu konularda yardımcı olmaktadır (Chin, Lee ve Lin 2011):

- Vücut postürü, esneklik, kas gücü ve dayanıklılığı, kondisyon gibi konularda birebir eğitim sağlayarak fiziksel uygunluğun artırılması,
- Vücudun biçimlendirilmesi, kilonun düşürülmesi, ideal beden kitle endeksine ulaşılması ve kasların güçlenmesi için uygun bir egzersiz programının izlenmesinde kişilere destek vermek,
- Eğitim kapsamında egzersizlerle ilgili üst düzeyde devamlılık ve motivasyon ile birlikte kişilere destek verme,
- Kişiselleştirilmiş bir eğitim sağlama ve yapılan egzersizlerin verimliliğini artırmak için sağlıkla ilgili özel ihtiyaçlara özen gösterme,

- Bireye güvenli ve uygun metotlar kullanma ve ortaya çıkabilecek sakatlıkları en düşük düzeye indirme,
- Bireylerin fiziksel açıdan yeterli uygunluğa erişebilmelerini temin etme,
- Duruş biçimleri ve gerekli kavramların dışında bireylere sporla ilgili metotlar ve teknikler verme,
- Fiziksel ve ruhsal gelişimin sağlanmasına yardımcı olma,
- Bireylerin düzenli spor yapmalarına ve spor bağlılık hissetmelerine yardımcı olma,
- Sağlık açısından en iyi neticelerin alınmasını temin etmek adına enerjinin büyük bölümünün kişisel eğitmenle beraber yürütülen egzersizlere yönlendirilmesini sağlama.

Günümüzde kişisel eğitmenlerin farklı alanlarda çalıştıkları gözlemlenmektedir. Özellikle fizik tedavi merkezleri, yaşam merkezleri, sağlık kulüpleri gibi alanlarda kişisel eğitime rastlanılabildiği gibi tek başlarına da kişisel eğitim veren eğitmenlerin de olduğu görülmektedir.

Kişisel eğitmenlerin, söz konusu eğitim sürecini gerçekleştirebilmesi açısından değişik niteliklere sahip olması gerekmektedir. Bu açıdan kişisel eğitmenlerin, eğitim verecekleri bireylerin gereksinimlerini anlayacak yeterliliklerinin olması ve o bireylerin gereksinimlerini karşılayacak programları oluşturacak yetkinliklerinin olması son derece önemli olmaktadır. Bu bakımdan sporda herkesin kişisel eğitmenlik yapabilmesi mümkün değildir. Bu açıdan kişisel eğitmenlerin bazı özelliklere sahip olması gerekmektedir. Söz konusu özellikler ise şu şekilde ifade edilebilir (Rupp ve diğerleri 1999):

- Fizyoloji, temel insan anatomisi, egzersiz liderliği, egzersiz psikolojisi, beslenme ve sağlık eğitimi konularında akademik açıdan eğitim almış olması son derece önemlidir. Kas bilimi, spor bilimleri, beden eğitimi ve sağlık veya ilgili alanlarda diplomalı olmak durumundadır. İşletme becerileri, spor psikolojisi ve motivasyon yöntemleri ile ilgili bilgili olması istenmektedir.
- Kişisel eğitmenin ona başvuran bireylerin özel amaç ve hedeflerine yönelik riskleri de gözeten, etkili, güvenli ve kişiselleştirilmiş bir program oluşturabilmesi gerekmektedir. Bireyi negatif yönde etkileyebilecek halleri ve kalple ilgili problemleri semptomları veya sinyalleri fark edebilir düzeyde olmalıdır.

- Etkili bir kişisel eğitimci pozitif bir rol model olmalı ve bu yönüyle bireylere destekleyici olmalıdır.
- Kişisel eğitimci olacak bireyin söz konusu süreçle ilgili tecrübe sahibi olması da istenen nitelikler arasında yer almaktadır.

Fiziksel egzersizlerde kişisel eğitimciyle çalışmak, bireylerin fiziksel egzersize yönelik motivasyonlarını olumlu yönde etkileyebilir. Kişisel eğitimcinin bilgi ve tecrübesini aktarması, fiziksel egzersizin daha sağlıklı olarak gerçekleştirilmesinde önemlidir.

2.2.2. Performans Sporcularına Kişisel Eğitimci ve Özel Antrenman

Sportif faaliyetlerin belli bir disiplin ve bilinç içerisinde gerçekleştirilmesi, bireyin gelişim sergileyebilmeleri, herhangi fiziksel rahatsızlık rahatsızlıkla karşılaşılması, kişilerin motivasyonlarının yüksek olması, sporun bir alışkanlık haline getirilmesi açısından son derece önemlidir. Burada bu koşulların oluşmasında spor antrenörlerinin önemli bir görevi bulunmaktadır. Spor antrenörlerinin sahip oldukları bilgi birikimi ve deneyimle sporculara veya bireylere yol gösterici olmalarının dışında onların sakatlıklar yaşamalarının önlenmesi, bireylerin sporla ilgili bilinçlerinin yükseltilmesi, onları spora teşvik eden yönlerinin olması da sporda başarı elde edilmesi açısından önemlidir.

Sporun bir antrenör veya koç eşliğinde yapılmaması da mümkündür. Burada ise bireyin bilinçli spor yapabilmesi son derece önemli olacaktır. Bu bakımdan kişinin kendini geliştirmesi, sporla ilgili bilgilenmesi, sporda sağlığın geliştirilmesi ile birlikte herhangi bir problemin ortaya çıkmaması açısından son derece önemli olacaktır. Burada bireyin tek başına bilinçlenmesi ve kendini geliştirebilmesi uzun zaman alabilecek ve bu durum bireyin spora yönelik şevkinin kırılmasına neden olabilecektir. Ayrıca bireyin kendini tam olarak geliştirebilmesi de mümkün olmayabilecektir. Bireysel serbest kullanım kapsamında bir diğer öğe bireyin kendi kendini spora teşvik etmesinin gerekmesidir. Kişinin bazı durumlarda kendi kendini teşvik edebilmesi güç olabilmekte ve durum bireyin spordan kopmasına neden olabilmektedir.

2.3. RİSK KAVRAMI

Spor ve egzersiz anlamında risk, bireyin sağlığını tehlikeye atabilecek bir durum olarak algılanmaktadır. Bireyin egzersiz esnasında karşılaşabileceği risklerin dikkate alınması ve egzersiz programlamasının bu şekilde yapılması beklenmektedir.

İnsan yaşamında pek çok olayla karşı karşıya kalabilmekte ve bu olayların bazıları insana yarar sağlayıcı nitelik taşımaktayken, bazıları ise zarar verici nitelik taşıyabilmektedir. Risk unsuru burada kendini zarar verme niteliği olan olaylarda ortaya çıkarabilmektedir. Türk Dil Kurumu sözlüğü kapsamında risk kavramı; riziko ve zarar görme tehdidi veya tehlikesi olarak ifade edilmiştir (TDK 2020). Bir diğer tanıma göre risk, ilerleyen dönemde olması beklenen ve arzu edilmeyen durumların ortaya çıkması yani belirsizlik hali olarak tanımlanmıştır (Gökçe 2012).

Yapılan tanımlardan da anlaşıldığı gibi risk kavramı bireylerin karşı karşıya kalmak istemedikleri, onlara zarar vereceğini düşündükleri kesinliği olmayan fakat karşı karşıya kalınma olasılığı olan durum ve olayları ifade etmek maksadıyla kullanılan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Bireylerin riskten kaçınabilmek adına bazı önlem ve tedbirler aldıkları da gözlenen bir durumdur. Burada bireylerin alacakları önlemler ve tedbirlerde temelde algıladıkları risk düzeyinin önemli olduğunu ifade etmek mümkündür. Bu açıdan algılanan risk kavramının ifade edilmesi yerinde olacaktır.

2.3.1. Algılanan Risk

Kişilerin algıladıkları risk durumu, eyleme geçme durumları ile ilişkili olmaktadır. Bireyin spor ve egzersiz ile ilgili eyleme geçmesinde, algılamış olduğu risk durumu önem kazanmaktadır.

Algılanan risk kavramı literatüre Raymond Bauer tarafından kazandırılmıştır. Bauer, algılanan risk kavramıyla ilgili çalışmalarını tüketici davranışları üzerinden ele almıştır. Burada tüketicilerin hizmet veya bir ürün satın alma davranışlarının ve bunlarının neticelerinin belirsiz olmasının bir risk barındırdığını iddia etmiştir (Deniz ve Erciş 2008). Burada tüketicilerin satın alma neticelerini önceden öngörememesi sebebiyle tüketici, satın alma kararını alma süreci kapsamında ilerleyen dönemdeki belirsizliklerle yüz yüze kalmaktadır. Bu durum ise tüketicinin, ürün veya hizmetle ilgili algıladığı negatiflikler algılanan riskleri meydana getirmektedir (Demir 2011).

Tüketicilerin genel itibarıyla sınırlı deneyimi ve bilgisi bulunmaktadır. Kişinin algısında yer alan bu tecrübelerin tam olarak güvenilir olduğunu ifade edebilmek güçtür. Tüketicilerin genel olarak geçmişte hiç karşı karşıya gelmedikleri yeni bir satın alma içinde kalabilmeleri mümkündür. Bu şartlarda tüketicinin hiçbir hata olmaksızın bir risk değerlendirmesinde bulunabilmesi pek olası bir durum olmamaktadır (Karabulut 2013).

Müşteriler ve tüketiciler, satın alma kararları sürecinde seçeneklerin tespit edilmesi ve değerlendirilmesi süreçlerinde riski düşürecek stratejilere başvurmaktadırlar. Söz konusu stratejilerin başında satış danışmanlarının mağaza içi bireysel satış çabaları, kullanıcı tavsiyeleri, güven telkin etmeleri ve ikna becerilerinin dışında tüketicinin hizmet ya da ürün hizmeti hakkında ek bilgi araştırması, rakip ürünlerle karşılaştırma ve ürün garantisi arama gibi etmenler de bulunmaktadır (Yener 2012).

Algılanan riskleri yüksek düzeyde olan tüketiciler ürün seçeneklerinde birkaç güvenilir seçeneğe dayandıkları için “dar sınıflandırıcılar” ismiyle anılmaktadırlar. Söz konusu tüketiciler yanlış bir seçim yapmak yerine göz önünde bulundurulacak bazı seçenekleri ele yoluna başvurabilmektedirler. Algılanan riskleri düşük düzeyde olan tüketicilerse daha kapsamlı bir çerçevede ürün seçeneklerini değerlendirdiklerinden dolayı “geniş sınıflandırıcılar” olarak ele alınırlar. Bu tür tüketiciler ise seçme şanslarını azaltma yerine yanlış bir seçimde bulunmayı tercih etmektedirler (Shiffman ve Kanuk 2004).

Algılanan risk düzeyi firmaların kendileri ve pazarlama sürecini yürüten kesimler açısından son derece önemli bir kavramdır. Bunun nedeni algılanan riskin tüketicilerin satın alma kararları ile süreçlerini etkilemesi ve müşterinin hizmet veya ürünü almama durumuna sebep olabilmesidir. Müşteri sadakati ve memnuniyetini önemseyen firmaların önemsemesi gereken konulardan biri olası risklerin olabildiğince en düşük seviyeye indirilmesi ya da bu risklerin ortadan kaldırılabilmesidir. Burada riskin yüksek ürün ya da hizmetlerin var olması halinde müşterilerin farklı firmalara yöneleceği gayet açık bir tablodur. Söz konusu etmenler göz önünde bulundurulursa, hedeflere yönelik mesajların algılanması daha kolay temin edilebilir. Reklamlarda bilinen isimlerin kullanılması, satış sonrası hizmetlerin geliştirilmesi gibi uygulamalarla algılanan risklerin azaltılması temin edilebilecektir (İslamoğlu ve Altunışık 2013).

Bireylerin algılamış oldukları riskler, tutum ve davranışları üzerinde etkili olmaktadır. Fiziksel egzersiz ve spor anlamında da kişilerin harekete geçmelerinde algılamış oldukları riskler, karar verme süreçlerinde bireyler için yol gösterici olacaklardır.

2.3.2. Algılanan Risk Türleri

Risk farklı konular kapsamında ortaya çıkabilen bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum pek çok risk faktörünün varlığına işaret edebilmektedir. Ancak algılanan riskle ilgili olarak bu risklerin belli başlıklar altında toplanmaya çalışıldığı gözlemlenmiştir. Bu

risk türleri, bu risklerin sebepleri ile olumsuz neticelerine yönelik düşünülebilen ögelere Tablo 2.1’de yer verilmiştir.

Tablo 2.1. Tüketiciler Açısından Algılanan Risk Türleri

Risk Türü	Sebepleri	Olumsuz neticelerine yönelik düşünülebilen ögeler
İşlevsel	Mamul veya hizmetin beklendiği ve makul düzeyde çalışmama ihtimali	Ucuz şampuan saçlarımdaki kepeğe gerçekten çözüm olur mu?
Fiziksel	Mamul veya hizmetin, birinin fiziksel yapısını veya sağlığını negatif etkileme ihtimali	Su ısıtıcısı elektrik kaçağı yapar mı?
Finansal	Hatalı karar neticesi maddi kayıp	Mevduatımı yatırdığım banka yakında batır mı?
Sosyal	Ürün veya mağazanın bağlı olunan çevre ve grup tarafından onaylanmama ihtimali	Erkek arkadaşım aldığım eteğin boyundan rahatsızlık hisseder mi?
Psikolojik	Mağazanın veya ürünün tüketicinin benliğine uymama ihtimali	Güneş alerjisinden korunabilmek adına şapka takarsam gülünç duruma düşer miyim?
Zaman	Ürünün değiştirilmesi, ayarlanması, veya tamir edilmesinde zaman ve enerji kaybı olasılığı	Yeni aldığım arabanın gerekli hallerde bakımı için ne kadar zaman gerekli olur?

Kaynak: Odabaşı ve Barış 2014.

Tablo 2.1’de ifade edilen algılanan risk türlerinin şu şekilde açıklanması mümkündür (Deniz ve Erciş 2008; Koç 2017; Odabaşı ve Barış 2014):

- İşlevsel (Performans) Riski: Ürünün tasarısı ve reklamda gösterildiği gibi işlevlere sahip olmayacağıyla ilgili endişeyi ifade etmektedir.
- Finansal Risk: Bir hizmet ya da ürünün verilen paraya değmemesine yönelik endişeye sahip olunmasını açıklamaktadır.

- Zaman Riski: Ürünün tamir ya da değişim sürecinde ortaya çıkacak zaman kaybıyla ilgili endişedir.
- Sosyal Risk: Hizmet veya ürünü satın alırken tüketicilerin bağlı oldukları sosyal grup içinde konumlarını ya da statülerini yitireceklerini düşünmelerine neden olan endişeyi ifade etmektedir.
- Psikolojik Risk: Bir marka ya da ürünün, tüketici benliğine uymama ihtimalini göstermektedir.

Kişiler tarafından algılanan çeşitli risk faktörleri söz konusu olmaktadır. Kişi tarafından risklerin dikkate alınması ve toplamda algılanan risk doğrultusunda eyleme geçilmesi yapılan çalışmalarda ön görülmektedir.

2.3.3. Risk Algısının Tüketici Davranışları Üzerindeki Etkisi

Tüketiciler tarafından algılanan risk, satın alma davranışı üzerinde etkili olabilmektedir. Fiyat veya ürüne ilişkin risk algısı, tüketicilerin satın almaya yönelik tutumlarını etkilemektedir.

Tüketiciler genel olarak kendilerini riskten koruma isteği içinde olmaktadır. Bu açıdan tüketicilerin bir ürün veya hizmetle ilgili olarak risk algılarının yüksek olması halinde, kendilerine risk algılarının düşük olduğu ürün ya da hizmetlere yönlendirmeleri söz konusu olacağını ifade etmek mümkün olmaktadır. Bu durumda firmaların kendi risklerini düşürecek düzenlemeler yapmaları rakiplerine kıyasla tercih edilmelerini sağlamak adına önemli bir adım olacaktır (Shiffman ve Kanuk 2004).

Tüketicilerin bir ürünle veya hizmetle ilgili risk algıları düşükse o ürünü tercih etme ihtimalleri yükselmektedir. Bunun temelinde tüketicilerin söz konusu ürün ya da hizmetle ilgili olarak problem yaşamaya yönelik inançlarının oldukça az olması bulunmaktadır. Bu açıdan algılanan risk düzeyi azaldıkça tüketicilerin farklı tercihlerde bulunma ihtimallerinde de düşüşün olduğunu ifade edebilmek mümkün hale gelmektedir. Bununla birlikte yalnızca firmaların risk algısını düşürmek adına kullandıkları yöntemler dışında tüketicilerin de kendi risk algılarını düşürmek adına; bilgilenme, kulaktan kulağa iletişim, satış uzmanlarıyla görüş alışverişinde bulunma gibi yöntemlerle kendi risk algılarını da azaltabildikleri gözlemlenebilmektedir.

2.3.4. Spor Hizmet Alımında Risk Unsurları

Çalışmalarda algılanan risk unsurları genel itibariyle satın alınan ürünlere yönelik yapılmaktadır. Bununla birlikte tüketicilerin satın aldıkları hizmetlerle ilgili algıladıkları hizmetlere yönelik yapılan çalışma sayısının genel olarak daha az olduğu gözlemlenmektedir. Burada hizmet alımlarında algılanan riskin azaltılması açısından kulaktan kulağa iletişim, tüketici kararları, diğer bireylerden alınan bilgiler gibi ögelerin algılanan risklerin azaltılmasında veya artırılmasında kullanılması mümkün olmaktadır (Yaka 2018). Yapısal olarak spor hizmetleri alımları kapsamında da önceden bu hizmeti almış olan kişilerden alınan bilgiler, kulaktan kulağa yapılan iletişim, spor hizmetinden yararlanmakta olan bireylerin düşünceleri ve görüşleri algılanan risk düzeyinin artması veya azalması yönünden etkili olacağını ifade etmek mümkün olmaktadır.

Fiziksel ürünler ile hizmetlerin belli başlı özellikleri, bu ögelerin pazarlanma süreçlerini ve bunların tüketiciyi etkileme düzeylerini farklılaştırmaktadır. Söz konusu etkiler Tablo 2.2’de karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır.

Tablo 2.2. Fiziksel Mallar ile Hizmetlerin Karşılaştırılması

Fiziksel Mallar	Hizmetler
El tutulabilir (Somut)	Elle tutulamaz (Soyut)
Türdeşirler.	Türdeş değildir.
Üretilmeleri ve dağıtımları tüketilmeleri ayrılmaktadır.	Üretim, dağıtım ve tüketimleri eş anlı gerçekleşmektedir.
Fabrikada meydana getirilen değerdir.	Satıcı ve alıcı etkileşimiyle ortaya konan değer
Müşteriler olağan hallerde üretime dahil olamazlar.	Müşteriler üretim sürecine dahil olurlar.
Stoklanması mümkündür.	Stoklanması mümkün değildir.
Var olan bir ögedir.	Bir süreç ya da faaliyettir.
Sahiplenme devredilebilir.	Sahipliğin devredilmesi mümkün değildir.

Kaynak: Yaka 2018.

Spor hizmetlerin de yapısal olarak tıpkı hizmetler benzeri niteliklere sahip olduğu düşünüldüğünde türdeş olamadıkları, elle tutulamadıkları, üretimin hizmet sırasında ortaya çıktığını, üretim sürecine müşterilerin kendilerinin de katıldığını ifade etmek mümkün olmaktadır. Bu yönüyle tüketiciler daha öncede ifade edildiği gibi edindikleri bilgiler, kulaktan kulağa kurdukları iletişim benzeri öğelerle algıladıkları risk düzeyini düşürebileceklerdir.

2.4. DEĞER KAVRAMI

Kişilerin kararlarında ve eyleme geçmelerinde risk kavramı önemli olduğu gibi değer kavramı da önemlidir. Tüketicilerin ürüne yönelik algıladıkları değer, satın alma davranışları üzerinde etkisi büyük olmaktadır.

Türk Dil Kurumu sözlüğü kapsamında değer kavramının yedi biçimde ifade edildiği gözlenmiştir. Bu tanımlamalar şu şekildedir (TDK 2020):

1. Herhangi bir ögenin önemini tespit etmeyi sağlayan soyut ölçü, bir ögenin değdiği kıymet ya da karşılık
2. Bir ögenin para ile değerlendirilen karşılığı, kıymet, valör, paha, bedel.
3. Meziyet, üstün nitelik, kıymet
4. Üstün faydalı, yararlı nitelikleri olan biri
5. Bireyin isteyen, ihtiyaç duyan bir varlık olarak nesle ile ilişkisinde beliren öge
6. Matematikte bir bilinmeyen ya da değişkenin sayı ile anlatımı
7. Bir ulusun sahip olduğu kültürel, iktisadi, sosyal ve bilimsel değerlerini tümünü içeren maddi ve manevi öğelerin tamamı

Pazarlama ve tüketim açısından değer kavramının ifade edilmesi gerekirse, değer kavramı içerisinde bazı niteliklerin bulunması gerekmektedir. Bu nitelikler ise şu şekilde ele alınabilir (Koçak ve Çeşmeci 2011):

- Değer, hizmet veya ürün ile tüketici arasındaki ilişki üzerine kuruludur.
- Değer, yapısal olarak tüketicilerin yaptığı seçimleri ifade etmektedir.
- Değer, tüketiciden tüketiciye farklılık göstermektedir;
 - Bireysellik taşımaktadır,
 - Durumsaldır,
 - Kıyaslama söz konusudur.

- Değer, tüketicilerin önceden yaşamış olduğu durum ve olaylardan sağladığı deneyimlere dayanmaktadır.

Her tüketicinin benzer ürüne yönelik farklı değer yargıları olabilmektedir. Kişilerin tercihlerinde, ürüne ilişkin değer yargıları önem kazanmaktadır.

2.4.1. Algılanan Değer

Değer algısı, tüketicinin satın alma davranışında önemli bir kavramdır. Tüketicilerin ürüne yönelik algıladıkları değer, satın alma davranışlarında doğrudan etkili olabilmektedir.

Tüketiciler açısından algılanan değer kavramı, tüketicilerin ürün veya hizmeti elde etmek adına yaptıkları fedakarlık ile bu fedakarlığın karşılığında sağladığı faydaların birbirleriyle kıyaslanması sonucunda hizmet veya ürün yararına yönelik değerlendirme olarak ifade edilmektedir. Bu yönden algılanan değer dört değişik anlamı üzerinde durulmaktadır (Zeithaml 1998):

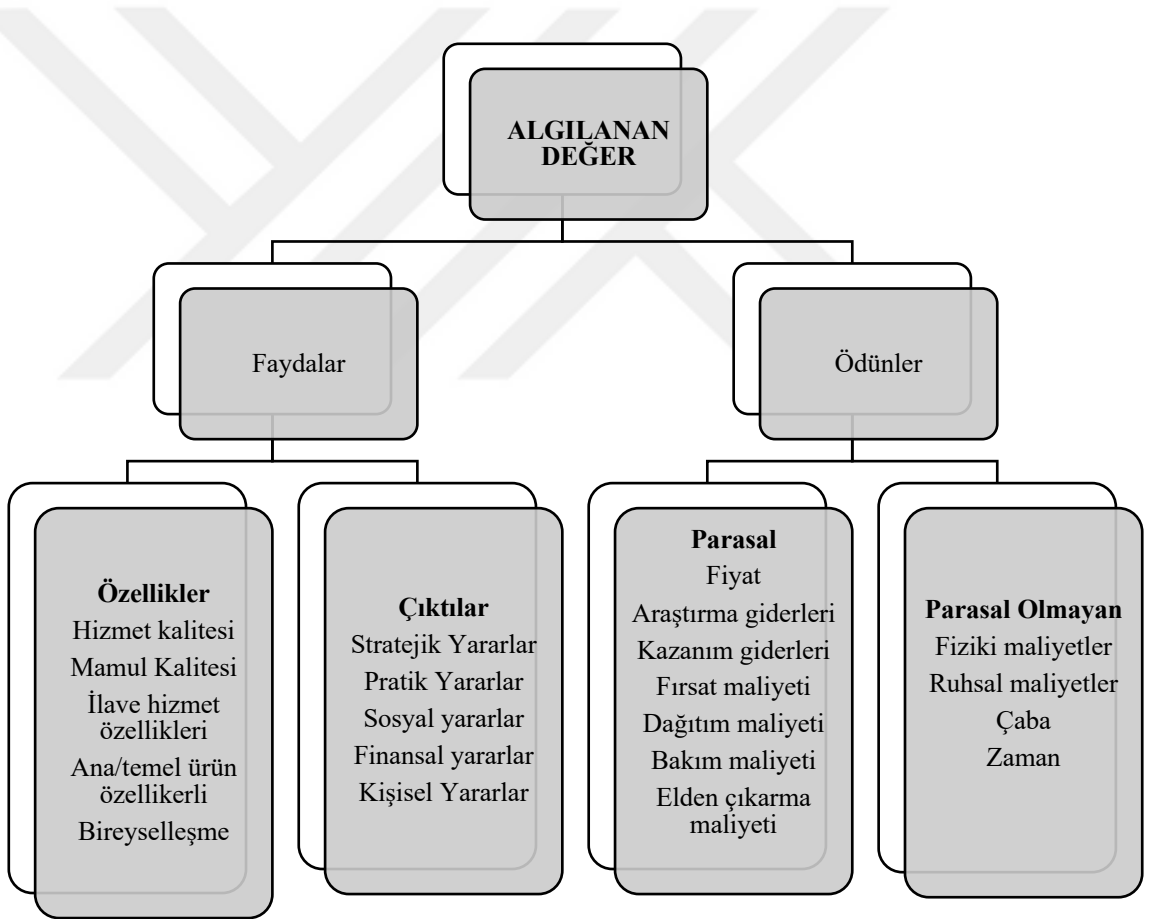
- Algılanan değer, düşük fiyat düzeyidir.
- Algılanan değer, hizmet veya üründen tüketicinin arzu ettiği her ögedir.
- Algılanan değer, hizmet veya ürüne tüketicinin ödemiş olduğu maddi değere yönelik sağladığı ya da satın aldığı kalitedir.
- Algılanan değer, tüketicinin verdiklerine karşılık (gidilen yol, zaman, para vb) sağladığı her şeyi açıklamaktadır.

Algılanan değerinin tüketiciden tüketiciye farklılık gösterebileceği ifade edilmektedir. Burada tüketiciler algılanan değerlerini farklı ürün veya hizmet seçeneklerini de ön planda tutarak yapmayı tercih ettiğini ifade edebilmek mümkündür. Bireylere göre farklılık gösterebilen algılanan değer kavramının üç değer üzerinden ifade edilebileceği belirtilmektedir. Bunlar şu şekilde sıralanabilir (İlyasoğlu 2019):

- Birbirleriyle karşılaştırılan kalite ve birbirleri ile kıyaslanan maddi değeri üzerinden tüketicilere sunmak
- Üst düzey kaliteli hizmet veya ürünü, daha makul maddi değerler üzerinden tüketicilere sunmak
- Kalitesi düşük hizmet veya ürünü, daha fazla indirimli olarak parasal bedelden tüketiciye sunmaktır.

Her tüketicinin aynı ürüne yönelik farklı değer algısı olabilmektedir. Fiyat veya ürünün nitelikleri, tüketicinin değer algısını farklılaştırabilmektedir. Değer algısı, tüketici tercihlerinde önemli bir faktör olduğu araştırmalarca da tespit edildiği gözlemlenmektedir.

Algılanan değer kavramı ile ilgili olarak 2003 yılında Woodall tarafından “müşteri için değer” tanımı yapılmıştır. Burada müşteriler açısından var olan net değer, firmanın verdiği teklifi, tüketicilerin avantajlı hizmet veya ürün olarak algılaması olarak ele alınmıştır (Woodall 2003). İfade edilen bu durum Şekil 2.1’de gösterildiği gibi ele alınabilecektir.

Şekil 2.1. Algılanan Değer

Kaynak: Woodall 2003

Algılanan değer temelde tüketici algısında faydalar ve ödümler kıyaslamasında ortaya çıkmaktadır. Tüketicinin satın alma sonrasında elde edebileceğini düşündüğü fayda, ürüne yönelik değer algısını ortaya çıkarmaktadır.

2.4.2. Değer Algısının Tüketici Davranışları Üzerindeki Etkisi

Tüketiciler tarafından algılanan değer, tüketicilerin davranışları üzerinde etkili olmaktadır. Tüketici tarafından farklı değer algıları, satın alma davranışı üzerinde farklılık yaratabilmektedir.

Algılanan değerın tüketici davranışlarına dört türlü yansıması olduğu ifade edilmektedir. Bu yansımaların şu şekilde ifade edilmesi mümkündür (Yılankıran 2019):

1. Ürünün kalitesi ve performansının değeri: Bu satışı gerçekleştirilen ürünün veya hizmetin müşteriye fayda veya gereksinimi karşılayıp karşılamadığını ifade etmektedir. Tüketicilere fayda sağlayan ürün ve hizmetlerin algılanan değerlerinin yüksek olması söz konusu olacaktır. Bu durum tüketicinin tüketici davranışlarını bu ürün veya hizmetlere yönlendirmesinde etkili olabilecektir.
2. Ürünün parasal değeri: Tüketiciler ürün veya hizmetle ilgili vermiş oldukları paranın karşılığını görmek istemektedirler. Burada tüketiciler ödeme yapacakları ürünlerin fiyatlarını diğer rakip ürünlerle karşılaştırmaktadırlar. Burada onlara fayda sağlayan ve en makul fiyata sahip ürüne yönelmeyi tercih edebilmektedirler.
3. Ürünün duygusal değeri: Ürünün satın alınması neticesinde bir mutluluk, rahat ve huzur hissedileceğinin düşünülmesi tüketicilerin algılanan değerlerinin artmasına neden olabilecektir.
4. Ürünün sosyal değeri: Ürün veya hizmetin toplumda kesiminde bir statü veya konum kazandıracağına yönelik bir beklentinin var olması o ürün veya hizmete yönelik algılanan değerın artmasına sebep olabilecektir.

Her tüketici için ürünün değer algısını etkileyen farklı durumlar söz konusu olabilmektedir. Ürünün değer algısı, tüketicinin satın alma sonrasında elde edeceği fayda beklentisi ve satın alma için vereceği ödün arasındaki ilişki de ortaya çıkmaktadır.

2.4.3. Spor Hizmet Alımında Değer Unsurları

Faaliyetlerin bazı değerler ve ilkeler üzerine oturtulmasının o faaliyetlerin daha erdemli, verimli olarak yürütülmesi açısından önemli olduğunu ifade edebilmek mümkündür. Bu açıdan spor hizmet veya faaliyetlerinin de bazı değer unsurlarının üzerine oturtmak sporun geliştirilmesi ve bireylere yarar sağlaması açısından son derece önemli olabilecektir. Tablo 2.3.'de spor değer unsurlarına yer verilmiştir.

Tablo 2.3. Sporda Değer Unsurları

Değer unsuru	Açıklaması
Başarı	Oyunda toplu ya da bireysel başarılı sağlamak
Merhamet	Diğer bireylerle ilgili kaygı hissetmek
Yoldaşlık	Oyunda benzer ilgili olarak arkadaşlarla birlikte olmak
Uyum	Takımdaki diğer bireylerin beklentilerine uymak
İşine bağlılık	Bireyin her zaman en iyisini sergilemesi ve birini hayal kırıklığına uğratmamak
Anlaşmanın devam ettirilmesi	Oyun kurallarına bağlı kalınması ve oyunun değerlerine ve özüne uygun oynamak
Keyif	Keyif ve memnuniyet duygularını yaşamak
Dürüstlük	Kararlarda/müsabakalarda haksız avantaj elde etmeye imkan tanımamak
İyi oyun	Netice nasıl olursa olsun müsabakanın keyfini çıkarmak; çoğunluk bu oyuncular arasında bir denge temin eder.
Sağlık ve zindelik	Aktiviteler neticesinde sağlıklı olmak ve performansını yükseltip, zindeleşmek
İtaat	Dışarıda tutulmaktan, cezalandırılmaktan, oyundan alınmaktan ya da oyundan atılmaktan kaçınmak
Toplumsal İmaj	Başkalarının onayını elde etmek
Sportmenlik	İyi ve kötüyü birlikte kabullenmek, iyi yaradılıştaki olmak, yenilgiyi kabullenmek, rakibe karşı pozitif davranışlar sergilemek

Kendini Gerçekleştirme	Faaliyetlerde kendi iyiliği ve beraberinde üstün duygular için yaşamak
Beceri Sergileme	Oyun becerilerini düzgün bir biçimde sergileyebilme
Takım Uyumunu	Takım performansı ve farklı birisi için bir şeyler yapabilme
Hoşgörü	Bireylerarası farklılıklara rağmen başkaları ile bir şeyler yapmak
Kazanma	Yarışma kapsamında üstünlüğünü ortaya koymak

Kaynak: Toprak, 2019.

Sportif faaliyetler kapsamında başarı kavramının ön planda olduğu gözlemlenmektedir. Özellikle spor müsabakalarında bireysel ve takım başarısının önemsendiği görülmektedir. Burada başarı kadar sporcuların yaptıkları spordan da keyif almaları bu süreç açısından son derece önemli olacaktır. Bir diğer unsur olan merhamet diğer bireyler açısından endişelenmeyi ifade etmektedir. Sporda genel olarak sakatlanma durumunda rakibe veya takım arkadaşına yardım etme hallerinde merhamet duygusu ön plana çıkmaktadır. Üzerinde durulması gereken bir diğer öge sportmenlik kavramıdır. Sportmenlik kavramı yapısal açıdan kurallara bağlı kalmanın ötesini ifade eden bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Yapısal açıdan sportmenlik kavramı pozitif sosyal davranışı ifade etmekte ve bu bağlamda fedakarlığı içinde bulundurmaktadır.

3. YÖNTEM

3.1. ARAŞTIRMANIN TİPİ

Araştırma betimsel tarama modelindedir.

3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırmanın evrenini bir spor tesisindeki aktif olarak fiziksel egzersiz yapan kişiler oluşturmaktadır.

Yazıcıoğlu ve Erdoğan (2004) örneklem hesaplamasına göre %95 güven düzeyinde 100.000 ve üzeri evren için 384 kişinin güvenilir olduğu belirtilmiştir. Araştırmada en az 384 kişiye ulaşılması hedeflenmiş ve 400 anket dağıtımı yapılmıştır. Araştırmada 387 ankette geri dönüş alınmış ve analizler bu kapsamda yürütülmüştür.

3.3. VERİ TOPLAMA ARACI

Verilerin toplanmasında anket formu kullanılmıştır. Anket formu kişisel bilgi formundan, Spor Merkezinden Algılanan Risk ve Spor Merkezinden Algılanan Değer Ölçeklerinden oluşmaktadır.

Kişisel bilgi formu: Demografik özelliklere yönelik sorulardan, spora yapma durumuna yönelik sorulardan ve kişisel eğitmenle çalışma durumuna yönelik sorudan oluşmaktadır.

Spor Merkezinden Algılanan Risk: Erdoğan (2016) tarafından geliştirilen spor merkezinde algılanan risk ölçeği altı boyut 20 maddeden oluşmaktadır. Ölçek beşli likert tipindedir. Ölçeğin beşli likert ölçeği kullanılmıştır. Yapılan ankette beşli likert ölçeği kullanılmış, 1. kesinlikle katılmıyorum 5. kesinlikle katılıyorum olarak aralıklandırılmıştır. Psikolojik risk üç ifade ile finansal risk üç ifade ile fiziksel risk beş ifade ile, performans riski üç ifade ile, sosyal risk ve zaman riski üç ifade ile ölçülmüştür.

Spor Merkezinden Algılanan Değer: Erdoğan (2016) tarafından geliştirilen Spor Merkezinde Algılanan Değer Ölçeği, altı boyut ve 21 ifade ile ölçülmüş, spor merkezinin, personelinin, satın alınan egzersiz programının ve Fiyat fonksiyonel değeri, Duygusal ve sosyal değer olarak sınıflandırılmıştır. Spor tesisinin fonksiyonel değeri dört ifade ile personelinin fonksiyonel değeri üç ifade ile, Satın alınan spor programının fonksiyonel

değeri üç ifade ile, fiyat fonksiyonel değeri dört ifade ile, duygusal değer beş ifade ile ve sosyal değer iki ifade ile ölçölmüştür.

3.4. VERİ ANALİZİ

Verilerin analiz edilmesinde SPSS 21 paket programı kullanılmıştır. Araştırmada verilerin analiz edilmesinde frekans, yüzde ve tanımlayıcı istatistiklerden faydalanılmıştır. Ayrıca Spora Yönelik Risk ve Değer algısı ile demografik özellikler ve spor yapma durumu arasındaki ilişkinin incelenmesinde t testi ve ANOVA testinden faydalanılmıştır. Ölçekler arasındaki ilişkinin tespitinde Pearson Korelasyon testi yapılmıştır. Parametrik testlerin tercih edilmesinde ölçeklerin çarpıklık ve basıklık değerleri incelenmiştir. Değerlerin 1,96 ile -1,96 arasında yer alması sebebiyle normal dağılım koşullarının sağlandığı varsayılmış ve parametrik testlerin uygulanması uygun görünmüştür.

4. BULGULAR VE YORUM

4.1. DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERE YÖNELİK BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde katılımcıların demografik özelliklerine yönelik bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 2.4. Cinsiyete Yönelik Bulgular

	Frekans	%
Erkek	237	61,2
Kadın	150	38,8
Toplam	387	100,0

Tablo 2.4’de araştırmaya katılanların %61,2’si erkek ve %38,8’i kadındır.

Tablo 2.5. Yaşa Yönelik Bulgular

	Frekans	%
18 yaş altı	13	3,4
18-25 yaş	236	61,0
26-35 yaş	82	21,2
36-50 yaş	39	10,1
51 yaş ve üzeri	17	4,4
Toplam	387	100,0

Tablo 2.5’de araştırmaya katılanların %61’i 18-25 yaş arasındadır.

Tablo 2.6. Medeni Duruma Yönelik Bulgular

	Frekans	%
Bekar	278	71,8
Evli	109	28,2
Toplam	387	100,0

Tablo 2.6’da araştırmaya katılanların %71,8’i bekar ve %28,2’si evlidir.

Tablo 2.7. En Son Bitirdiği Okula Yönelik Bulgular

	Frekans	%
Orta öğretim	68	17,6
Üniversite	226	58,4
Yüksek lisans	89	23,0
Doktora	4	1,0
Toplam	387	100,0

Tablo 2.7’de araştırmaya katılanların %58,4’ü üniversite mezunu ve %23’ü yüksek lisans mezunudur.

4.2. SPOR BİLGİLERİNE YÖNELİK BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde katılımcıların sporla ilgili mevcut durumlarına yönelik istatistiklere yer verilmiştir.

Tablo 2.8. Aktif Spor Geçmişine Yönelik Bulgular

	Frekans	%
Spora yeni başladım	62	16,0
1-3 yıl	95	24,5
3-5 yıl	81	20,9
6 yıl ve üzeri	149	38,5
Toplam	387	100,0

Tablo 2.8’de araştırmaya katılanların %38,5’i 6 yıl ve üzeri zamandır aktif olarak spor yapmaktayken, %24,5’i 1-3 yıldır ve %20,9’u 3-5 yıldır aktif olarak spor yapmaktadır.

Tablo 2.9. Kişisel Eğitmenle Çalışma Durumu

	Frekans	%
1 yıldan az	66	17,1
1-3 yıl	100	25,8
3-5 yıl	30	7,8
6 yıl ve üzeri	9	2,3
Bireysel serbest çalışma	182	47,0
Toplam	387	100,0

Tablo 2.9’da araştırmaya katılanların %47’si bireysel serbest çalışma ile spor yapmaktadır. Bununla beraber katılımcıların %25,8’i 1-3 yıldır, %17,1’i 1 yıldan az süre ile kişisel eğitmenle çalışmaktadır.

Tablo 2.10. Kişisel Eğitimci Veya Bireysel Serbest Kullanım Tercih Etkili Olan Sebepler

	Frekans	%
Kendimi daha iyi hissediyorum	139	35,9
Daha iyi motive oluyorum	109	28,2
Daha ekonomik buluyorum	23	5,9
Daha verimli sonuç alıyorum	182	47,0
Kendimi donanımlı buluyorum	81	20,9
Kendimi daha güvende hissediyorum.	85	22,0
Daha önceki tercihimde verimli sonuç elde edemediğim için	76	19,6

Tablo 2.10’da araştırmaya katılanların kişisel eğitimci veya bireysel serbest kullanım tercihi etkili olan sebepler incelendiğinde, kişisel eğitimci ile çalışan katılımcıların %47’si daha verimli sonuç aldığını ve %35,9’u kendini daha iyi hissettiğini belirtmişken, bireysel serbest kullanım gerçekleştiren bireylerin %20,9’u kendini daha deneyimli bulduğunu, %19,6’sının daha önceki tercihlerinde verimli sonuç elde edemediği görülmektedir.

Tablo 2.11. Spor Tesisine Üye Olunan Zaman

	Frekans	%
3-4 yıl	39	10,1
1-2 yıl	197	50,9
1 yıldan az	151	39,0
Toplam	387	100,0

Tablo 2.11’de araştırmaya katılanların spor tesisine üye olunan zamanı incelendiğinde, katılımcıların %50,9’u 1-2 yıldır üye olduğunu belirtmiştir.

4.3. SPOR MERKEZİNDE ALGILANAN RİSK İLE KİŞİSEL EĞİTMENLE ÇALIŞMA VE DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER İLİŞKİSİ

Tablo 2.12. Spor Merkezinde Algılanan Riske Yönelik Tanımlayıcı İstatistikler

	N	Minimum	Maksimum	Ortalama	Std. Sapma	Çarpıklık	Basıklık
Fiziksel Risk	387	1,00	5,00	1,2364	,49771	1,238	1,153
Psikolojik Risk	387	1,00	5,00	1,2696	,52728	1,836	1,633
Performans Riski	387	1,00	5,00	1,5633	,70472	,806	-,810
Finansal Risk	387	1,00	5,00	1,3902	,65693	1,445	,633
Zaman Riski	387	1,00	5,00	1,3062	,56326	1,811	1,242

Tablo 2.12’de spor merkezinde algılanan riske yönelik tanımlayıcı istatistikler incelendiğinde fiziksel risk algısı $1,23\pm 0,49$, psikolojik risk algısı $1,26\pm 0,52$, performans riski $1,56\pm 0,70$, finansal risk $1,39\pm 0,65$ ve zaman riski $1,30\pm 0,56$ olarak tespit edilmiştir. Katılımcıların en yüksek risk algısı performans riskidir.

Alt boyutların çarpıklık ve basıklık değerleri incelendiğinde, değerlerin 1,96 ile -1,96 arasında yer aldıkları görülmektedir. Bu durum alt boyutların normal dağılım koşullarını sağladığını göstermektedir. Bu durumda parametrik testlerin yapılması uygun olarak görülmüştür.

Tablo 2.13. Spor Merkezinde Algılanan Risk ve Kişisel Eğitimle Çalışma Durumu

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Fiziksel Risk	1 yıldan az	66	1,42	0,54	7,507	0,000
	1-3 yıl	100	1,25	0,85		
	3-5 yıl	30	1,24	0,41		
	6 yıl ve üzeri	9	1,20	0,74		
	Bireysel serbest çalışma	182	1,50	0,54		
Psikolojik Risk	1 yıldan az	66	1,62	0,71	9,744	0,000
	1-3 yıl	100	1,35	0,54		
	3-5 yıl	30	1,34	0,36		
	6 yıl ve üzeri	9	1,30	0,85		
	Bireysel serbest çalışma	182	1,60	0,64		
Performans Riski	1 yıldan az	66	1,48	0,68	4,545	0,000
	1-3 yıl	100	1,26	0,74		
	3-5 yıl	30	1,27	0,85		
	6 yıl ve üzeri	9	1,22	0,41		
	Bireysel serbest çalışma	182	1,51	0,18		
Finansal Risk	1 yıldan az	66	1,54	0,24	8,120	0,000
	1-3 yıl	100	1,32	0,56		
	3-5 yıl	30	1,30	0,64		
	6 yıl ve üzeri	9	1,26	0,12		
	Bireysel serbest çalışma	182	1,53	0,12		
Zaman Riski	1 yıldan az	66	1,47	0,34	9,126	0,000
	1-3 yıl	100	1,30	0,21		
	3-5 yıl	30	1,29	0,54		
	6 yıl ve üzeri	9	1,26	0,36		
	Bireysel serbest çalışma	182	1,56	0,35		
Sosyal Risk	1 yıldan az	66	1,48	0,64	6,007	0,000
	1-3 yıl	100	1,32	0,28		
	3-5 yıl	30	1,29	0,14		
	6 yıl ve üzeri	9	1,26	0,25		
	Bireysel serbest çalışma	182	1,50	0,15		

Tablo 2.13’de spor merkezinde algılanan risk ve kişisel eğitimle çalışma durumu ilişkisi incelendiğinde, tüm alt boyutların anlamlı farklılığa sahip olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Farklılığın hangi değişkenden kaynaklı olduğunu tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre 1 yıldan az zamandır kişisel eğitimle çalışanlar ile bireysel serbest çalışanların risk algısı daha yüksek olarak tespit edilmiştir. 1 yılın üzerinde kişisel eğitimle çalışan kişilerin spor merkezlerine yönelik risk algısı daha düşüktür.

Tablo 2.14.Spor Merkezinde Algılanan Risk ve Cinsiyet

		N	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Fiziksel Risk	Erkek	237	1,16	1,16	3,737	0,000
	Kadın	150	1,35	1,35		
Psikolojik Risk	Erkek	237	1,20	1,20	3,114	0,002
	Kadın	150	1,37	1,37		
Performans Riski	Erkek	237	1,50	1,50	2,082	0,038
	Kadın	150	1,65	1,65		
Finansal Risk	Erkek	237	1,38	1,38	3,562	0,000
	Kadın	150	1,45	1,40		
Zaman Riski	Erkek	237	1,27	1,27	3,647	0,000
	Kadın	150	1,48	1,35		
Sosyal Risk	Erkek	237	1,23	1,28	3,691	0,000
	Kadın	150	1,45	1,30		

Tablo 2.14’de spor merkezinde algılanan risk ve cinsiyet durumu ilişkisi incelendiğinde, tüm alt boyutların anlamlı farklılığa sahip olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Kadınların tüm alt boyutlarda risk algıları erkeklerden daha yüksektir.

Tablo 2.15. Spor Merkezinde Algılanan Risk ve Yaş

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Fiziksel Risk	18 yaş altı	13	1,05	0,00	4,256	0,000
	18-25 yaş	236	1,10	0,30		
	26-35 yaş	82	1,31	0,50		
	36-50 yaş	39	1,62	0,65		
	51 yaş ve üzeri	17	1,94	1,02		
Psikolojik Risk	18 yaş altı	13	1,05	0,01	3,594	0,000
	18-25 yaş	236	1,17	0,41		
	26-35 yaş	82	1,42	0,60		
	36-50 yaş	39	1,48	0,62		
	51 yaş ve üzeri	17	1,78	0,88		
Performans Riski	18 yaş altı	13	1,02	0,01	5,169	0,000
	18-25 yaş	236	1,25	0,58		
	26-35 yaş	82	1,46	0,74		
	36-50 yaş	39	1,62	0,86		
	51 yaş ve üzeri	17	2,73	0,25		
Finansal Risk	18 yaş altı	13	1,05	0,21	6,415	0,000
	18-25 yaş	236	1,28	0,56		
	26-35 yaş	82	1,31	0,63		
	36-50 yaş	39	1,33	0,65		
	51 yaş ve üzeri	17	1,70	0,25		
Zaman Riski	18 yaş altı	13	1,08	0,02	7,628	0,000
	18-25 yaş	236	1,25	0,08		
	26-35 yaş	82	1,29	0,13		
	36-50 yaş	39	1,35	0,06		
	51 yaş ve üzeri	17	1,94	0,12		
Sosyal Risk	18 yaş altı	13	1,06	0,01	6,931	0,000
	18-25 yaş	236	1,25	0,10		
	26-35 yaş	82	1,42	0,23		
	36-50 yaş	39	1,62	0,21		
	51 yaş ve üzeri	17	1,96	0,24		

Tablo 2.15’de spor merkezinde algılanan risk ve yaş durumu ilişkisi incelendiğinde, tüm alt boyutların anlamlı farklılığa sahip olduğu bulunmuştur ($p<0,05$). Farklılığın hangi değişkenden kaynaklı olduğunu görmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Testin sonucuna göre tüm alt boyutlarda yaş ilerledikçe risk algısının yükseldiği görülmektedir.

Tablo 2.16. Spor Merkezinde Algılanan Risk ve Medeni Durum

		N	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Fiziksel Risk	Bekar	278	1,14	0,35	4,512	0,000
	Evli	109	1,47	0,69		
Psikolojik Risk	Bekar	278	1,20	0,41	3,893	0,000
	Evli	109	1,44	0,52		
Performans Riski	Bekar	278	1,42	0,40	4,236	0,000
	Evli	109	1,91	0,41		
Finansal Risk	Bekar	278	1,25	0,23	3,951	0,000
	Evli	109	1,72	0,25		
Zaman Riski	Bekar	278	1,26	0,14	3,541	0,000
	Evli	109	1,46	0,36		
Sosyal Risk	Bekar	278	1,26	0,25	3,623	0,000
	Evli	109	1,48	0,34		

Tablo 2.16’da spor merkezinde algılanan risk ve medeni durum ilişkisi incelendiğinde, tüm alt boyutların anlamlı farklılığa sahip olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Evli bireylerin tüm alt boyutlarda risk alguları bekar bireylerden daha yüksektir.

Tablo 2.17. Spor Merkezinde Algılanan Risk ve En Son Bitirilen Okul

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Fiziksel Risk	Orta öğretim	68	1,10	0,01	6,485	0,000
	Üniversite	226	1,28	0,41		
	Yüksek lisans	89	1,31	0,52		
	Doktora	4	1,40	0,43		
Psikolojik Risk	Orta öğretim	68	1,12	0,00	7,541	0,000
	Üniversite	226	1,26	0,25		
	Yüksek lisans	89	1,49	0,23		
	Doktora	4	1,58	0,24		
Performans Riski	Orta öğretim	68	1,12	0,00	6,596	0,000
	Üniversite	226	1,63	0,36		
	Yüksek lisans	89	1,83	0,32		
	Doktora	4	1,96	0,41		
Finansal Risk	Orta öğretim	68	1,16	0,05	7,503	0,000
	Üniversite	226	1,53	0,36		
	Yüksek lisans	89	1,62	0,41		
	Doktora	4	1,84	0,23		
Zaman Riski	Orta öğretim	68	1,05	0,01	8,105	0,000
	Üniversite	226	1,35	0,25		
	Yüksek lisans	89	1,38	0,34		
	Doktora	4	1,42	0,48		
Sosyal Risk	Orta öğretim	68	1,10	0,04	7,612	0,000
	Üniversite	226	1,35	0,28		
	Yüksek lisans	89	1,38	0,37		
	Doktora	4	1,44	0,49		

Tablo 2.17’de spor merkezinde algılanan risk ve en son bitirilen okul durumu ilişkisi incelendiğinde, tüm alt boyutların anlamlı farklılığa sahip olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Farklılığın hangi değişkenden kaynaklı olduğunu tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Yapılan testin sonuçlarında tüm alt boyutlarda eğitim durumu yükseldikçe risk algısının yükseldiği görülmektedir.

Tablo 2.18. Spor Merkezinde Algılanan Risk ve Aktif Spor Geçmiş Durumu

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Fiziksel Risk	Spora yeni başladım	62	1,67	0,12	4,125	0,000
	1-3 yıl	95	1,22	0,10		
	3-5 yıl	81	1,18	0,15		
	6 yıl ve üzeri	149	1,08	0,03		
Psikolojik Risk	Spora yeni başladım	62	1,68	0,48	5,321	0,000
	1-3 yıl	95	1,30	0,32		
	3-5 yıl	81	1,18	0,10		
	6 yıl ve üzeri	149	1,16	0,09		
Performans Riski	Spora yeni başladım	62	1,93	0,52	5,321	0,000
	1-3 yıl	95	1,51	0,43		
	3-5 yıl	81	1,43	0,39		
	6 yıl ve üzeri	149	1,18	0,12		
Finansal Risk	Spora yeni başladım	62	1,88	0,62	6,241	0,000
	1-3 yıl	95	1,74	0,48		
	3-5 yıl	81	1,35	0,32		
	6 yıl ve üzeri	149	1,09	0,04		
Zaman Riski	Spora yeni başladım	62	1,74	0,62	5,812	0,000
	1-3 yıl	95	1,37	0,20		
	3-5 yıl	81	1,29	0,18		
	6 yıl ve üzeri	149	1,09	0,04		
Sosyal Risk	Spora yeni başladım	62	1,96	0,52	4,269	0,000
	1-3 yıl	95	1,33	0,21		
	3-5 yıl	81	1,24	0,15		
	6 yıl ve üzeri	149	1,09	0,06		

Tablo 2.18’de spor merkezinde algılanan risk ve aktif spor geçmişi durumu ilişkisi incelendiğinde, tüm alt boyutların anlamlı farklılığa sahip olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Farklılığın hangi değişkenin etkisinden kaynaklı olduğunu tespit etmek için Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarında tüm alt boyutlarda aktif spor geçmişi arttıkça risk algısının düştüğü görülmektedir.

Tablo 2.19. Spor Merkezinde Algılanan Risk ve Spor Merkezine Üye Olma Zamanı

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Fiziksel Risk	3-4 yıl	39	1,20	0,19	6,541	0,000
	1-2 yıl	197	1,35	0,21		
	1 yıldan az	151	1,59	0,26		
Psikolojik Risk	3-4 yıl	39	1,35	0,22	8,931	0,000
	1-2 yıl	197	1,52	0,36		
	1 yıldan az	151	1,71	0,41		
Performans Riski	3-4 yıl	39	1,32	0,27	9,412	0,000
	1-2 yıl	197	1,62	0,35		
	1 yıldan az	151	1,68	0,39		
Finansal Risk	3-4 yıl	39	1,36	0,24	5,631	0,000
	1-2 yıl	197	1,52	0,33		
	1 yıldan az	151	1,74	0,46		
Zaman Riski	3-4 yıl	39	1,39	0,30	6,567	0,000
	1-2 yıl	197	1,55	0,38		
	1 yıldan az	151	1,62	0,55		
Sosyal Risk	3-4 yıl	39	1,28	0,17	7,513	0,000
	1-2 yıl	197	1,36	0,23		
	1 yıldan az	151	1,42	0,39		

Tablo 2.19’da spor merkezinde algılanan risk ve spor merkezine üye olma zamanı durumu ilişkisi incelendiğinde, tüm alt boyutların anlamlı farklılığa sahip olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Farklılıkların hangi değişkenlerden olduğunu tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Testin sonuçlarına istinaden tüm alt boyutlarda spor merkezine üye olma zamanı arttıkça risk algısının düştüğü görülmektedir.

4.4. SPOR MERKEZİNDE ALGILANAN DEĞER İLE KİŞİSEL EĞİTMENLE ÇALIŞMA VE DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER İLİŞKİSİ

Tablo 2.20. Spor Merkezinde Algılanan Değere Yönelik Tanımlayıcı İstatistikler

	N	Minimum	Maksimum	Ortalama	Std. Sapma	Çarpıklık	Basıklık
Spor Merkezinin Fonksiyonel Değeri	387	1,00	5,00	4,1473	,67166	-,370	-,920
Spor Merkezi Personelinin Fonksiyonel Değeri	387	1,00	5,00	4,2087	,74734	-,466	-1,036
Satın Alınan Spor Programının Fonksiyonel Değeri	387	1,00	5,00	4,1766	,74659	-,406	-,830
Fiyatın Fonksiyonel Değeri	387	1,00	5,00	3,7201	,77416	,078	-,709
Duygusal Değer	387	1,00	5,00	4,1101	,69355	-,363	-1,139
Sosyal Değer	387	1,00	5,00	3,4620	,65141	,780	,249

Tablo 2.20’de spor merkezinde algılanan değere yönelik tanımlayıcı istatistikler incelendiğinde, spor merkezinin fonksiyonel değeri algısı $4,14 \pm 0,67$, spor merkezi personelinin fonksiyonel değeri algısı $4,20 \pm 0,74$, satın alınan spor programının fonksiyonel değeri algısı $4,17 \pm 0,74$, fiyatın fonksiyonel değeri algısı $3,72 \pm 0,77$, duygusal değer algısı $4,11 \pm 0,69$ ve sosyal değer algısı $3,46 \pm 0,65$ olarak tespit edilmiştir.

Alt boyutların çarpıklık ve basıklık değerleri incelendiğinde, değerlerin 1,96 ile -1,96 arasında yer aldıkları görülmektedir. Bu sonuç alt boyutların normal dağılım sağladığını göstermektedir. Bu durumda parametrik testlerin yapılması uygun olarak görülmüştür.

Tablo 2.21. Spor Merkezinde Algılanan Değer ve Kişisel Eğitimle Çalışma Durumu

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Spor Merkezinin Fonksiyonel Değeri	1 yıldan az	66	4,01	0,80	8,124	0,000
	1-3 yıl	100	4,07	0,66		
	3-5 yıl	30	4,25	0,64		
	6 yıl ve üzeri	9	4,77	0,56		
	Bireysel serbest çalışma	182	4,07	0,54		
Spor Merkezi Personelinin Fonksiyonel Değeri	1 yıldan az	66	4,03	0,71	7,136	0,000
	1-3 yıl	100	4,10	0,54		
	3-5 yıl	30	4,28	0,36		
	6 yıl ve üzeri	9	4,78	0,85		
	Bireysel serbest çalışma	182	4,10	0,64		
Satın Alınan Spor Programının Fonksiyonel Değeri	1 yıldan az	66	3,85	0,68	5,124	0,000
	1-3 yıl	100	4,06	0,74		
	3-5 yıl	30	4,21	0,85		
	6 yıl ve üzeri	9	4,68	0,95		
	Bireysel serbest çalışma	182	3,90	0,44		
Fiyatın Fonksiyonel Değeri	1 yıldan az	66	3,91	0,69	4,301	0,000
	1-3 yıl	100	4,17	0,77		
	3-5 yıl	30	4,25	0,61		
	6 yıl ve üzeri	9	4,77	0,62		
	Bireysel serbest çalışma	182	3,87	0,69		
Duygusal Değer	1 yıldan az	66	4,01	0,41	3,651	0,000
	1-3 yıl	100	4,15	0,52		
	3-5 yıl	30	4,30	0,96		
	6 yıl ve üzeri	9	4,77	0,74		
	Bireysel serbest çalışma	182	4,00	0,65		
Sosyal Değer	1 yıldan az	66	4,01	0,56	3,317	0,000
	1-3 yıl	100	4,15	0,45		
	3-5 yıl	30	4,32	0,69		
	6 yıl ve üzeri	9	4,68	0,55		
	Bireysel serbest çalışma	182	3,99	0,69		

Tablo 2.21’de spor merkezinde algılanan değer ve kişisel eğitmenle çalışma durumu ilişkisi incelendiğinde, tüm alt boyutların anlamlı farklılığa sahip olduğu sonucu bulunmuştur ($p<0,05$).

Farklılığın hangi değişkenden dolayı olduğunu öğrenmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Testin sonuçlarına göre 1 yıldan az zamandır kişisel eğitmenle çalışanlar ile bireysel serbest çalışanların değer algısı daha düşük olarak tespit edilmiştir. 1 yılın üzerinde kişisel eğitmenle çalışan kişilerin spor merkezlerine yönelik değer algısı daha yüksektir.

Tablo 2.22. Spor Merkezinde Algılanan Değer ve Cinsiyet

		N	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Spor Merkezinin Fonksiyonel Değeri	Erkek	237	4,26	0,65	4,470	0,000
	Kadın	150	3,96	0,68		
Spor Merkezi Personelinin Fonksiyonel Değeri	Erkek	237	4,26	0,67	1,757	0,040
	Kadın	150	4,12	0,79		
Satın Alınan Spor Programının Fonksiyonel Değeri	Erkek	237	4,32	0,76	5,221	0,000
	Kadın	150	3,93	0,66		
Fiyatın Fonksiyonel Değeri	Erkek	237	3,92	0,65	7,058	0,000
	Kadın	150	3,39	0,73		
Duygusal Değer	Erkek	237	4,18	0,64	2,686	0,008
	Kadın	150	3,99	0,67		
Sosyal Değer	Erkek	237	3,58	0,74	3,496	0,000
	Kadın	150	3,24	0,69		

Tablo 2.22’de spor merkezinde algılanan değer ve cinsiyet ilişkisi incelemesi yapıldığında, tüm alt boyutların anlamlı farklılığa sahip olduğu ortaya konmuştur ($p<0,05$). Kadınların tüm alt boyutlarda değer algıları erkeklerden daha düşüktür.

Tablo 2.23. Spor Merkezinde Algılanan Değer ve Yaş

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Spor Merkezinin Fonksiyonel Değeri	18 yaş altı	13	4,95	0,01	8,416	0,000
	18-25 yaş	236	4,25	0,72		
	26-35 yaş	82	3,91	0,77		
	36-50 yaş	39	3,88	0,45		
	51 yaş ve üzeri	17	3,75	0,38		
Spor Merkezi Personelinin Fonksiyonel Değeri	18 yaş altı	13	4,98	0,00	6,214	0,000
	18-25 yaş	236	4,34	0,67		
	26-35 yaş	82	3,89	0,81		
	36-50 yaş	39	3,75	0,38		
	51 yaş ve üzeri	17	3,39	0,34		
Satın Alınan Spor Programının Fonksiyonel Değeri	18 yaş altı	13	4,98	0,00	7,628	0,000
	18-25 yaş	236	4,36	0,65		
	26-35 yaş	82	3,73	0,52		
	36-50 yaş	39	3,52	0,41		
	51 yaş ve üzeri	17	3,33	0,63		
Fiyatın Fonksiyonel Değeri	18 yaş altı	13	4,00	0,00	8,521	0,000
	18-25 yaş	236	3,99	0,64		
	26-35 yaş	82	3,29	0,65		
	36-50 yaş	39	3,05	0,56		
	51 yaş ve üzeri	17	2,98	0,36		
Duygusal Değer	18 yaş altı	13	4,96	0,00	8,631	0,000
	18-25 yaş	236	4,20	0,64		
	26-35 yaş	82	3,92	0,35		
	36-50 yaş	39	3,83	0,41		
	51 yaş ve üzeri	17	3,67	0,63		
Sosyal Değer	18 yaş altı	13	4,93	0,00	7,325	0,000
	18-25 yaş	236	3,55	0,45		
	26-35 yaş	82	3,14	0,52		
	36-50 yaş	39	3,13	0,63		
	51 yaş ve üzeri	17	3,06	0,46		

Tablo 2.23’de spor merkezinde algılanan değer ve yaş durumu ilişkisi incelendiğinde, tüm alt boyutların anlamlı farklılığa sahip olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Farklılığın hangi değişkenden kaynaklı olabileceğini bulmak amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Testin sonuçlarının tüm alt boyutlarında yaş ilerledikçe değer algısının düştüğü görülmektedir.

Tablo 2.24. Spor Merkezinde Algılanan Değer ve Medeni Durum

		N	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Spor Merkezinin Fonksiyonel Değeri	Bekar	278	4,25	0,67	5,126	0,000
	Evli	109	3,88	0,56		
Spor Merkezi Personelinin Fonksiyonel Değeri	Bekar	278	4,34	0,52	5,462	0,000
	Evli	109	3,85	0,41		
Satın Alınan Spor Programının Fonksiyonel Değeri	Bekar	278	4,34	0,63	4,981	0,000
	Evli	109	3,73	0,52		
Fiyatın Fonksiyonel Değeri	Bekar	278	3,89	0,41	6,105	0,000
	Evli	109	3,28	0,36		
Duygusal Değer	Bekar	278	4,22	0,25	5,931	0,000
	Evli	109	3,80	0,34		
Sosyal Değer	Bekar	278	3,58	0,63	5,469	0,000
	Evli	109	3,14	0,52		

Tablo 2.24’de spor merkezinde algılanan değer ve medeni durum arasındaki ilişkisi incelendiğinde ise, tüm alt boyutların anlamlı farklılığa sahip olduğu ortaya çıkmıştır ($p<0,05$). Evli bireylerin tüm alt boyutlarda değer algıları bekar bireylerden daha düşüktür.

Tablo 2.25. Spor Merkezinde Algılanan Değer ve En Son Bitirilen Okul

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Spor Merkezinin Fonksiyonel Değeri	Orta öğretim	68	4,55	0,35	6,548	0,000
	Üniversite	226	4,32	0,34		
	Yüksek lisans	89	4,10	0,25		
	Doktora	4	3,90	0,39		
Spor Merkezi Personelinin Fonksiyonel Değeri	Orta öğretim	68	4,46	0,24	7,413	0,000
	Üniversite	226	4,23	0,52		
	Yüksek lisans	89	4,10	0,63		
	Doktora	4	4,01	0,45		
Satın Alınan Spor Programının Fonksiyonel Değeri	Orta öğretim	68	4,65	0,28	8,521	0,000
	Üniversite	226	4,36	0,34		
	Yüksek lisans	89	4,35	0,56		
	Doktora	4	4,12	0,66		
Fiyatın Fonksiyonel Değeri	Orta öğretim	68	4,48	0,35	8,369	0,000
	Üniversite	226	4,35	0,48		
	Yüksek lisans	89	4,29	0,56		
	Doktora	4	4,09	0,82		
Duygusal Değer	Orta öğretim	68	4,38	0,36	6,458	0,000
	Üniversite	226	4,29	0,52		
	Yüksek lisans	89	4,23	0,48		
	Doktora	4	4,08	0,49		
Sosyal Değer	Orta öğretim	68	4,50	0,42	7,139	0,000
	Üniversite	226	4,39	0,68		
	Yüksek lisans	89	4,21	0,65		
	Doktora	4	4,05	0,44		

Tablo 2.25’de spor merkezinde algılanan değer ve en son bitirilen okul durumu ilişkisi incelendiğinde, tüm alt boyutların anlamlı farklılığa sahip olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Farklılığın hangi değişkenden kaynaklı olduğunu tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Yapılan test sonuçlarına bakıldığında tüm alt boyutlarda eğitim durumu yükseldikçe değer algısının düştüğü görülmektedir.

Tablo 2.26. Spor Merkezinde Algılanan Değer ve Aktif Spor Geçmiş Durumu

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Spor Merkezinin Fonksiyonel Değeri	Spora yeni başladım	62	3,73	0,52	8,514	0,000
	1-3 yıl	95	4,29	0,41		
	3-5 yıl	81	4,35	0,35		
	6 yıl ve üzeri	149	4,41	0,42		
Spor Merkezi Personelinin Fonksiyonel Değeri	Spora yeni başladım	62	3,52	0,82	9,362	0,000
	1-3 yıl	95	4,29	0,25		
	3-5 yıl	81	4,32	0,34		
	6 yıl ve üzeri	149	4,42	0,36		
Satın Alınan Spor Programının Fonksiyonel Değeri	Spora yeni başladım	62	3,80	0,62	8,361	0,000
	1-3 yıl	95	4,17	0,58		
	3-5 yıl	81	4,32	0,49		
	6 yıl ve üzeri	149	4,54	0,33		
Fiyatın Fonksiyonel Değeri	Spora yeni başladım	62	3,77	0,93	7,420	0,000
	1-3 yıl	95	4,15	0,71		
	3-5 yıl	81	4,24	0,36		
	6 yıl ve üzeri	149	4,36	0,27		
Duygusal Değer	Spora yeni başladım	62	3,77	0,92	7,391	0,000
	1-3 yıl	95	4,15	0,71		
	3-5 yıl	81	4,24	0,62		
	6 yıl ve üzeri	149	4,48	0,55		
Sosyal Değer	Spora yeni başladım	62	3,42	0,62	9,108	0,000
	1-3 yıl	95	3,72	0,52		
	3-5 yıl	81	3,89	0,73		
	6 yıl ve üzeri	149	3,96	0,81		

Tablo 2.26’da spor merkezinde algılanan değer ve aktif spor geçmişi durumu ilişkisi incelendiğinde, tüm alt boyutların anlamlı farklılığa sahip olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Bu farklılığın hangi değişkenden dolayı olduğunu bulmak amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarının tüm alt boyutları incelendiğinde, aktif spor geçmişi arttıkça değer algısının yükseldiği görülmektedir.

Tablo 2.27. Spor Merkezinde Algılanan Değer ve Spor Merkezine Üye Olma Zamanı

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Spor Merkezinin Fonksiyonel Değeri	3-4 yıl	39	4,45	0,52	7,541	0,000
	1-2 yıl	197	4,30	0,41		
	1 yıldan az	151	4,15	0,43		
Spor Merkezi Personelinin Fonksiyonel Değeri	3-4 yıl	39	4,26	0,46	8,632	0,000
	1-2 yıl	197	4,10	0,52		
	1 yıldan az	151	3,92	0,63		
Satın Alınan Spor Programının Fonksiyonel Değeri	3-4 yıl	39	4,32	0,48	6,591	0,000
	1-2 yıl	197	4,12	0,63		
	1 yıldan az	151	3,98	0,71		
Fiyatın Fonksiyonel Değeri	3-4 yıl	39	4,46	0,38	5,639	0,000
	1-2 yıl	197	4,29	0,56		
	1 yıldan az	151	4,01	0,69		
Duygusal Değer	3-4 yıl	39	4,49	0,30	7,843	0,000
	1-2 yıl	197	4,30	0,69		
	1 yıldan az	151	4,12	0,85		
Sosyal Değer	3-4 yıl	39	4,47	0,41	6,621	0,000
	1-2 yıl	197	4,30	0,66		
	1 yıldan az	151	4,18	0,78		

Tablo 2.27’de spor merkezinde algılanan değer ve spor merkezine üye olma zamanı durumu ilişkisi incelendiğinde, tüm alt boyutların anlamlı farklılığa sahip olduğu sonucu bulunmuştur ($p<0,05$). Farklılığın hangi değişkenden ötürü olduğunu öğrenmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Bu test sonuçlarına istinaden tüm alt boyutlarda spor merkezine üye olma zamanı arttıkça değer algısının yükseldiği görülmektedir.

4.5. SPOR MERKEZİNDE ALGILANAN RİSK VE SPOR MERKEZİNDE ALGILANAN DEĞER İLİŞKİSİ

Tablo 2.28. Spor Merkezinde Algılanan Risk ve Spor Merkezinde Algılanan Değer İlişkisi Pearson Korelasyon Testi

		Spor Merkezinin Fonksiyonel Değeri	Spor Merkezi Personelinin Fonksiyonel Değeri	Satın Alınan Spor Programının Fonksiyonel Değeri	Fiyatın Fonksiyonel Değeri	Duygusal Değer	Sosyal Değer
Fiziksel Risk	r	-,593**	-,597**	-,601**	-,473**	-,567**	-,373**
	p	,000	,000	,000	,000	,000	,000
	N	387	387	387	387	387	387
Psikolojik Risk	r	-,559**	-,443**	-,351**	-,176**	-,449**	-,073
	p	,000	,000	,000	,001	,000	,149
	N	387	387	387	387	387	387
Performans Riski	r	-,451**	-,510**	-,527**	-,609**	-,490**	-,328**
	p	,000	,000	,000	,000	,000	,000
	N	387	387	387	387	387	387
Finansal Risk	r	-,563**	-,612**	-,578**	-,440**	-,627**	-,338**
	p	,000	,000	,000	,000	,000	,000
	N	387	387	387	387	387	387
Zaman Riski	r	-,545**	-,551**	-,523**	-,300**	-,658**	-,294**
	p	,000	,000	,000	,000	,000	,000
	N	387	387	387	387	387	387
Sosyal Risk	r	-,586**	-,590**	-,499**	-,310**	-,666**	-,288**
	p	,000	,000	,000	,000	,000	,000
	N	387	387	387	387	387	387

Tablo 2.28’de spor merkezinde algılanan risk ve spor merkezinde algılanan değer ilişkisi Pearson Korelasyon testi ile incelenmiştir. Test sonuçlarına göre algılanan risk ve algılanan değer arasında tüm alt boyutlarda anlamlı ilişki söz konusudur ($p < 0,05$). Bununla beraber ilişki negatif yönlüdür. Spor merkezinde algılanan risk arttıkça algılanan değer düşmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bireylerin spor ihtiyaçlarının karşılanmasında spor merkezleri önemli alanlar olarak görülmektedir. Spor merkezlerinde bireylerin talep ettiği birçok spor faaliyeti rahatlıkla gerçekleştirilebilmektedir. Bununla beraber bireyler tarafından spor merkezine yönelik farklı ihtiyaç ve beklentiler söz konusu olabilmektedir. Bireylerin spor merkezine yönelik farklı beklentileri, spor merkezine ilişkin risk ve değer algılarını farklılaştırmaktadır. Özellikle bireylerin daha profesyonel spor beklentisi, kişisel eğitmenle çalışma taleplerini arttırmakta ve bu durum bireyin spor merkezine yönelik risk ve beklentisini değiştirebilmektedir. Bu araştırmada algılanan risk ve algılanan değer arasındaki ilişkinin spor merkezinde farklı hizmet alımı (kişisel eğitmen ve bireysel serbest kullanım) yapan üyeler üzerindeki etkisi incelenmiştir.

Kişisel eğitmen ile yapılan derslerde, bu hizmeti alan kişilerin gündelik yaşamlarındaki gelişmelere paralel olarak genel anlamda yaşam kalitelerini de artırdığı görülmektedir. Bedenlerindeki değişim ve gelişim psikolojilerini de olumlu yönde değiştirmiş ve çeşitli alışkanlıkları da bundan etkilenmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda kişisel eğitim uygulamalarının kişilerin kendilerine bakış açılarında olumlu bir değişime neden olduğunun ve özgüvenlerinin artmasını da beraberinde getirdiğinin söylenmesi mümkündür. (Gençay ve Akkoyunlu 2016)'nun çalışmalarında elde edilmiş olan bulgulara bakıldığında da, fiziksel anlamdaki olumlu değişimlerin bireylerin yaşam doyumlarını artırdığı görülmektedir.

Kişisel eğitmen hizmeti almanın kişilere kendilerini daha iyi hissettirdiği ve bu süreçteki fizyolojik ve psikolojik değişimlerin özgüvenlerini artırdığı sonucu ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla kişisel eğitmen ile eğitim hizmeti almaya yönelik bireysel tercihlerin temelinde sosyalizasyona yönelik bir eğilimin olduğunun söylenmesi mümkündür. Bu bakış açısıyla yaklaşıldığında, kişisel eğitim uygulamalarının beden üzerinde yarattığı fiziksel değişiklikler aracılığı ile sosyalleşmeye katkıda bulunduğu görülmektedir. Karaçam (2015) tarafından hazırlanmış olan yüksek lisans tezinde benzer şekilde, vücut geliştirmenin erkekliğin ve erkeklikler arasındaki hiyerarşik ilişkilerin bedenler ve bedensel pratikler aracılığıyla inşa edildiği/yeniden üretildiği ve besin desteği kullanımının önemli olduğunun düşünüldüğü toplumsal bir alan olduğunu

ortaya koymuştur. Dolayısıyla kişisel eğitim gibi etkinliklere yönelik toplumda oluşmuş olan algı (sosyo-ekonomik güç göstergesi olması) ve bu süreçte elde edilen fizyolojik, sosyal ve psikolojik kazanımların beraberinde getirdiği değişimler kişilerin bu tür uygulamalarını tercih etmelerinde ve devamlılık göstermelerinde etkili durumlar olarak görülmektedir. Çalışmanın katılımcılarının daha önce farklı spor salonlarına üyelik yaptırmış ancak çok fazla devamlılık göstermemiş olmalarına rağmen, kişisel eğitmen ile çalışma hizmetine katılım konusunda istikrar göstermiş olmaları da bunu göz önüne sermektedir. Ayrıca bu sebepler göz önünde bulundurulduğunda kişisel eğitmen ile çalışmanın spor tesislerine devamlılığı ve risk algılarının ortadan kalkacağı düşüncesi açıkça ortaya konabilmektedir.

Araştırma sonucunda elde edilen sonuçlar aşağıda özetlenmiştir.

Araştırmaya katılanların %61,2'si erkek, %61'i 18-25 yaş arasında, %71,8'i bekar ve %58,4'ü üniversite mezunudur.

Araştırmaya katılanların %38,5'i 6 yıl ve üzeri zamandır aktif olarak spor yapmaktayken, %24,5'i 1-3 yıldır ve %20,9'u 3-5 yıldır aktif olarak spor yapmaktadır. %47'si bireysel serbest çalışma ile spor yapmaktadır. Bununla beraber katılımcıların %25,8'i 1-3 yıldır, %17,1'i 1 yıldan az süre ile kişisel eğitmenle çalışmaktadır.

Araştırmaya katılanların kişisel eğitmen veya bireysel serbest kullanım tercihi etkili olan sebepler incelendiğinde, kişisel eğitmen ile çalışan katılımcıların %47'si daha verimli sonuç aldığını ve %35,9'u kendini daha iyi hissettiğini belirtmişken, bireysel serbest kullanım gerçekleştiren bireylerin %20,9'u kendini daha deneyimli bulduğunu, %19,6'sının daha önceki tercihlerinde verimli sonuç elde edemediği görülmektedir. Araştırmaya katılanların spor tesisine üye olunan zamanı incelendiğinde, katılımcıların %50,9'u 1-2 yıldır üye olduğunu belirtmiştir. Bunun sebebinin kişisel eğitmen ile çalışanların motivasyonel olarak yüksek olmaları nedeniyle hedeflerine daha kısa sürede ulaşmalarıdır. Bireysel yani serbest kullanım gerçekleştirenlerin ise daha önceden bir spor geçmişlerinin olması sebebiyle veya bilinçsiz eğitmenlerle çalışmalarından kaynaklı olabileceği düşünülebilir. Bu tespiti benim alandaki tecrübelerim sonucu ortaya koymaktayım, fakat yaptığım tespitin bilimsel bir zemine oturabilmesi ancak yapılacak araştırmalar ile mümkündür.

Spor merkezinde algılanan riske yönelik tanımlayıcı istatistikler incelendiğinde fiziksel risk algısı $1,23\pm0,49$, psikolojik risk algısı $1,26\pm0,52$, performans riski $1,56\pm0,70$, finansal risk $1,39\pm0,65$ ve zaman riski $1,30\pm0,56$ olarak tespit edilmiştir. Katılımcıların en yüksek risk algısı performans riskidir. Bunun sebebinin, bireylerin sağlığını tehlikeye atacağı performans riskini düşünerek hedefine yönelik beklentilerinden kaynaklı olduğu düşünülebilir.

Spor merkezinde algılanan risk ve kişisel eğitmenle çalışma ilişkisine bakıldığında, her alt boyutun anlamlı farklılığa sahip olduğu görülmüştür. Test sonuçlarına göre 1 yıldan az zamandır kişisel eğitmenle çalışanlar ile bireysel serbest çalışanların risk algısı daha yüksek olarak tespit edilmiştir. 1 yılın üzerinde kişisel eğitmenle çalışan kişilerin spor merkezlerine yönelik risk algısı daha düşüktür. Bunun sebebinin kişisel eğitmenle çalışanların uzun zamandır istikrarlı bir şekilde çalışarak hedeflerine ulaştıklarını, bireysel çalışanların ise ya bilinçsiz eğitmenle ya da egzersiz dışındaki hayat düzeninin istikrarsızlığı sebebi ile olumlu sonuçlar alamamış olduğunun göstergesi olabilmektedir. Fakat bu risk algısı kişisel eğitmen ile çalışma sürecini yaşadktan sonra bireyin bu algıdan çıkacağı eğitmen tarafından bireye özel derslere başlamadan aktarılmalı ve süreç esnasında değişimleri gözlemleyerek bireye geri bildirimlerde bulunması algının değişmesine katkıda bulunacaktır.

Spor merkezinde algılanan risk ve cinsiyet ilişkisi incelendiğinde, tüm alt boyutlar anlamlı farklılığa sahip olduğu görülmüştür. Kadınların tüm alt boyutlarda risk algıları erkeklerden daha yüksektir.

Spor merkezinde algılanan risk ve yaş ilişkisine bakıldığında, tüm alt boyutların anlamlı farklılığa sahip olduğu tespit edilmiştir. Test sonuçlarına tüm alt boyutlarda yaş ilerledikçe risk algısının yükseldiği görülmektedir.

Spor merkezinde algılanan risk ve medeni durum ilişkisi incelendiğinde, tüm alt boyutların anlamlı farklılığa sahip olduğu tespit edilmiştir. Evli bireylerin tüm alt boyutlarda risk algıları bekar bireylerden daha yüksektir.

Spor merkezinde algılanan risk ve en son bitirilen okul durumunun ilişkisi incelendiğinde ise, tüm alt boyutların anlamlı farklılığa sahip olduğu tespit edilmiştir. Test sonuçlarına tüm alt boyutlarda eğitim durumu yükseldikçe risk algısının yükseldiği görülmektedir.

Spor merkezinde algılanan risk ve aktif spor geçmişi durumu ilişkisi incelendiğinde, tüm alt boyutların anlamlı farklılığa sahip olduğu sonucu çıkmıştır. Test sonuçlarına tüm alt boyutlarda aktif spor geçmişi arttıkça risk algısının düştüğü görülmektedir.

Spor merkezinde algılanan risk ve spor merkezine üye olma zamanının ilişkisi incelendiğinde, tüm alt boyutların anlamlı farklılığı olduğu görülmüştür. Test sonuçlarına tüm alt boyutlarda spor merkezine üye olma zamanı arttıkça risk algısının düştüğü görülmektedir.

Spor merkezinde algılanan değere yönelik tanımlayıcı istatistikler incelendiğinde, spor merkezinin fonksiyonel değeri algısı $4,14\pm0,67$, spor merkezi personelinin fonksiyonel değeri algısı $4,20\pm0,74$, satın alınan spor programının fonksiyonel değeri algısı $4,17\pm0,74$, fiyatın fonksiyonel değeri algısı $3,72\pm0,77$, duygusal değer algısı $4,11\pm0,69$ ve sosyal değer algısı $3,46\pm0,65$ olarak tespit edilmiştir. Bunun sebebinin, alınan hizmete karşılık spor merkezi personelinin bilgisi, iletişimi ve kalitesi bireylerin algılanan değere yönelik beklentilerini karşıladığı düşünülebilir. Ve bu sonuçlardan yola çıkarak eğitmenlere kurum içi ve kurum dışı eğitim ve öğretim sürecini devam ettirerek eğitmenlerin gelişimini ve motivasyonunu arttırarak müşteri memnuniyetini sağlayarak spor tesislerinin değer algılarını üst noktalarda tutmalarına neden olacaktır.

Spor merkezinde algılanan değer ve kişisel eğitmenle çalışma ilişkisine bakıldığında ise, tüm alt boyutların anlamlı farklılığa sahip olduğu sonucu bulunmuştur. Test sonuçlarına göre 1 yıldan az zamandır kişisel eğitmenle çalışanlar ile bireysel serbest çalışanların değer algısı daha düşük olarak tespit edilmiştir. 1 yılın üzerinde kişisel eğitmenle çalışan kişilerin spor merkezlerine yönelik değer algısı daha yüksektir. Bunun sebebinin, uzun dönemde kişisel eğitmenle çalışıp algıladığı değer sonucunu alan birey, diğer bireyle ise daha yeni başlamış veya bireysel çalışıp algıladığı değer karşılığında olumsuz alınan sonuç sebebiyle olduğu düşünülebilir. Bu nedenle eğitmen bireylerle iletişim halinde kalarak kişisel eğitimin önemini bireylere aktarmalı ve gerekirse bir demo ders yaparak ya da belli kampanyalarla bireylere özel dersin faydalarını aktarması algıların değişmesine sebep olacaktır.

Spor merkezinde algılanan değer ve cinsiyet ilişkisi incelemesine göre, tüm alt boyutların anlamlı farklılığa sahip olduğu tespiti sağlanmıştır. Kadınların tüm alt boyutlarda değer algıları erkeklerden daha düşüktür.

Spor merkezinde algılanan değer ve yaş ilişkisine bakılınca, tüm alt boyutlarda anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Test sonuçlarına tüm alt boyutlarda yaş ilerledikçe değer algısının dştğ görülmektedir. Bu konuda spor merkezlerinin yaş gruplarının değer algısını yüksek noktalara taşımak için özel çalışmalar yapılmasını önerebiliriz. Devamlılığı olan ve yüksek motivasyon ile hizmet alan ve buna ek olarak değer algısı yüksek bireylerin varlığı spor merkezlerinin tercih edilebilirliğini yüzdesel olarak arttırmaktadır.

Spor merkezinde algılanan değer ve medeni durum ilişkisi ise, tüm alt boyutların anlamlı farklılığa sahip olduğu sonucu çıkmıştır. Evli bireylerin tüm alt boyutlarda değer algıları bekar bireylerden daha düşüktür.

Spor merkezinde algılanan değer ve en son bitirilen okulun ilişki incelemesi yapıldığında, tüm alt boyutlar anlamlı farklılık sağladığı görülmüştür. Test sonuçlarına tüm alt boyutlarda eğitim durumu yükseldikçe değer algısının dştğ görülmektedir.

Spor merkezinde algılanan değer ve aktif spor geçmişi durumunun ilişki incelemesinde, alt boyutların tamamının anlamlı farklılığa sahip olduğu görülmüştür. Test sonuçlarına tüm alt boyutlarda aktif spor geçmişi arttııka değer algısının yükseldiği görülmektedir.

Spor merkezinde algılanan değer ve spor merkeze üye olma zamanının ilişkisi değerlendirildiğinde, alt boyutların hepsinin anlamlı farklılığa sahip olduğu sonucu tespit edilmiştir. Test sonuçlarına tüm alt boyutlarda spor merkeze üye olma zamanı arttııka değer algısının yükseldiği görülmektedir.

Spor merkezinde algılanan risk ve spor merkezinde algılanan değer ilişkisi Pearson Korelasyon testi ile inceleniştir. Test sonuçlarına göre algılanan risk ve algılanan değer arasında tüm alt boyutlarda anlamlı ilişki söz konusudur. Bununla beraber ilişki negatif yönlüdür. Spor merkezinde algılanan risk arttııka algılanan değer düşmektedir. Bunun sebebinin, ilerleyen dönemlerde arzu edilmeyen durumların çıkması sonucunda kişisinin algıladığı risk artarak, faaliyetlerden beklenen değer ve verimin düşmesi sebebiyle olduğu düşünülebilir. Bu riski ortadan kaldırmak adına en önemli etken olan eğitmenlerin yöneticileri tarafından denetlenmesi ve gelişimlerinin takip edilmesi katkı sağlayacaktır.

Spor merkezlerinde kişisel eğitmen ile çalışmaya yönelik bilgilendirmenin yapılması önemlidir.

Kişisel eğitmen ile çalışan bireylerin kendi vücutlarından daha hoşnut hale gelmeleri ve beslenme gibi alışkanlıklarında meydana gelen değişim beden imgelerininin olumlu yönde değişmesini beraberinde getirmektedir. Bu nedenle kişisel eğitim uygulamaları sonrasında meydana gelen fiziksel değişimin ve bireyin yaşantısında oluşan farklılıkların (beslenme alışkanlığı, giyim tarzı, ...) beden imgesini etkilediği, olumlu beden imgesine sahip olmanın da spor alışkanlığı açısından devamlılığı sağladığı şeklinde yorumlanması mümkündür. Bu gibi değişimlerin ise egzersiz ve spora olan bakış açısını olumlu yönde etkileyerek eğitmenlerin bu vizyonları bireylere aşılıyarak sürece devam etmeleri, spor tesislerinde sürdürülebilirliği açısından önem arz edecektir.

Spor tesislerinin eğitmenlerinin eğitim seviyelerini üst düzeyde tutmak adına kurum içi ve kurum dışı eğitime teşvik edici ve yönlendirici şekilde sistem kurmaları, tesislerin ileri dönemlerde de sürdürülebilirliği açısından önem arz etmektedir. Unutulmamalıdır ki eğitmenin kalitesi, bilgisi ve iletişimi bireylerin tesise devamlılığını, risk ve değer algılarının olumlu yönde gelişmesi adına büyük ölçüde etkisi olacağı göz önünde bulundurularak sistemsal düzenlemeler buna yönelik yapılmalıdır.

Ayrıca bireylerin tesis ve eğitmenler hakkında olumlu veya olumsuz geri bildirimlerini almak adına tesis giriş ve çıkışlarında veya belli platformlar üzerinde doldurulmak üzere sistemler bulunması tesisin ve eğitmenlerin gelişimini daha ileriye taşıyarak sürdürülebilirliğini sağlaması adına verimli olacaktır.

KAYNAKÇA

- Aracı, H. ve Aracı, Ş. (2014). *Spor bilimleri öğretimi*. Ankara: Eylül Ofset. 1. Basım
Grafiker Rek. San. ve Tic. Ltd. Şti.
- Arslan, S. (2011). Serbest Zaman Kullanımı: Sıradan Serbest Zaman Etkinlikleri ve Sistemli Serbest Zaman Etkinlikleri. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*. 13(2).
- Bek, N. (2008). Fiziksel Aktivite ve Sağlığımız, *Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi. Sağlık Bakanlığı Yayın No: 730*, Ankara.
- Chiu, W.Y., Lee, Y.D. and Lin, T. Y. (2011). Innovativeservices in Fitnessclubs: Personal Trainer Competency Need Sanalysis. *International Journal of Organizational Innovation*. 3(3), 317-328.
- Clark, M. A., Lucett, S. and Corn, R. J. (2008). *NASM essentials of personal fitness training*. Lippincott Williams &Wilkins.
- Demir, M. Ö. (2011). Risk Algısının Marka Sadakatine Etkisi: Cep Telefonları Kategorisinde Bir Uygulama/TheEffects of Perceived Risk on BrandLoyalty: A Study on Mobile Phones. *Ege Akademik Bakis*, 11(2), 267.
- Deniz, A. ve Erciş, A. (2008). Kişilik Özellikleri ile Algılanan Risk Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi Üzerine Bir Araştırma. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*. 22(2), 301-330
- Gençay S, Akkoyunlu Y. Beden eğitimi ve bilgisayar öğretmeni adaylarının yaşam doyumu ve fiziksel benlik algılarının karşılaştırılması. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 2012; 6(3): 316-323.
- Gökçe, Z., (2012), Tüketicilerin Alt Marka Tercihleriyle Algılanan Risk Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- İlyasoğlu, G. (2019). Duyusal Öğelerin Algılanan Değer Ve Satın Alma Sonrası Davranışlar Üzerindeki Etkisi: Otel İşletmeleri Üzerine Bir Araştırma. *Yüksek Lisans Tezi*, Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Entistüsü, Edirne.

- İslamoğlu, H. A. ve Altunışık, R. (2013). *Tüketici davranışları*. Geliştirilmiş ve Gözden Geçirilmiş 4.Baskı, İstanbul: Beta Yayınları,
- Karabulut, A.N. (2013). Tüketicilerin Algılanan Risk Değişkeni Karşısında İnternette Alışveriş Yapma Eğilimlerinin Ölçülmesi: Beklenen Fayda Teorisine Karşı Beklenti Teorisi. *Journal of Yaşar University*, 8(32), 5515-5536.
- Karaçam MŞ. Vücut geliştirme alanında erkeklik kimliğinin inşasında besin desteği kullanımının yeri (*Yüksek lisans tezi*). Ankara: Hacettepe Üniversitesi; 2015.
- Kipp, L. (2016). Psychosocial aspects of Youth Physical activity. *Pediatric Exercise Science*. 28(1), 28-31.
- Koç, E. (2017). *Temel tüketici davranışı ve pazarlama stratejileri*. 1. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Koçak, G. N. ve Çeşmeci, N. (2011). Altın Çöpe Düşse Değerini Kaybeder Mi, Tenekeyi Parlatsan Çeyrek Altın Eder Mi? Algılanan Değer Ölçekleri, Altın Mı-Teneke Mi? Geçerlilik ve Güvenilirlik Tartışması. *12. Ulusal Turizm Kongresi*, 30 Kasım 4 Aralık, Akçakoca Düzce, 232-241.
- Kubilay, Ö. (2015). Ölçek Geliştirme: Serbest Zaman Fiziksel Aktivite Kısıtlayıcıları (SZFA-K). *Spor Bilimleri Dergisi*, 23(2), 50-60.
- Mclean, D. and Hurd, A. (2012). *Recreation and leisure in modern society*. London: Jones & Bartlett Learning.
- Odabaşı, Y. ve Barış, G. (2014) *Tüketici davranışı*. 6. Baskı. İstanbul: Mediacat.
- Orhun, A. (1991). Fairplay, Okul Sporunda Bir Eğitim İlkesidir. Spor Bilimleri 2. Ulusal Kongresi Bildirileri. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19, 207-237.
- Reiff M. A. (1996). Defining personal training. Scott O. Roberts, Edt. *The business of personal training*. USA: Human Kinetics Publishers.
- Robison, J. and Miller, W. C. (2004). Exercise, Physical Activity, Weight and Health. *Health at Every Size*, 18(4), 49,50.

- Rupp, C. J., Campbell, K., Thompson, W. R. and Terbizan, D. (1999). Professional Preparation of Personal Trainers. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*. 70(1), 54-56.
- Schmidt, M., Blum, M., Valkanover, S. and Conzelmann, A. (2015). Motor Ability and Self Esteem: The Mediating Role of Physical Self-Concept and Perceived Social Acceptance. *Psychology of Sport*. 17, 15-23.
- Schiffman, L. G. ve Kanuk, L. L. (2004). *Consumer behaviour*. Pearson Prentice Hall, International Edition (Eighth Edition), USA.
- Stebbins, Robert. A. (2007). Serious Leisure: A Perspective for Our Time Support Your Parks, <http://sfrecpark.org/support-your-parks/> [accessed: 27.01.2020].
- Türk Dil Kurumu-TDK Sözlüğü, Değer, <https://sozluk.gov.tr/>, [erişim: 30.01.2020].
- Türk Dil Kurumu-TDK Sözlüğü, Risk, <https://sozluk.gov.tr/>, [erişim: 28.01.2020].
- Tekin, A. (2016). Serbest zaman bağlamında oyun teorileri. Karaküçük S, (Ed.). *Rekreasyon bilimi*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Tel, M. ve Erdoğan, R. (2015). Doktorların Serbest zaman Etkinliğine Katılma Durumlarının İncelenmesi. *International Journal of Science Culture and Sport (IntJSCS)*, 3(4), 383-395.
- Toprak, S. (2019). Rekreatif ve Rekabetçi Olarak Spor Yapan Genç Sporcuların Değer Tiplerinin ve Değer Sistemlerinin Belirlenmesi., *Yüksek Lisans Tezi*, Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Türker, N., Ölçer, H., ve Aydın, A. (2016). Yerel Halkın Serbest Zaman Değerlendirme Alışkanlıkları: Safranbolu Örneği. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 6(1), 49-62.
- Woodall, T. (2003). Conceptualizing Value For the Consumer?: A Structural, Attributional and Dispositional Perspective, *Academy of Marketing Science Review*, (12).
- Yaka, D. (2018). Tüketici Yenilikçiliği ve Algılanan Riskin Alışverişte Self Servis Teknolojilerini Kullanma Niyeti Üzerindeki Etkileri. *Yüksek Lisans Tezi*, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004). *SPSS uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yener, D. (2012), Tüketicilerin Algıladıkları Risklerin Azaltılmasında Pazar Ekspertlerinin Rolü. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, (5), 219-234.
- Yetim, A. (1992). Yönetim süreçleri ve Spor Yönetimi. *Gazi Üniversitesi. Gazi Eğitim Fakültesi*. 8(1), 1-8.
- Yetim, A. (2010). *Sosyoloji ve spor*. Ankara: Berikan Yayınevi.
- Yılankıran, O. (2019). Algılanan Değerın Marka Sadakatine Etkisi: Ankara İlinde Bir Uygulama. *Yüksek Lisans Tezi*, Ufuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Zeithaml, V. A. (1988). Consumer Perceptions of Price, Quality and Value: A Means-End Model and Synthesis of Evidence. *Journal of Marketing*. (52).
- Zorba, E. (2006). *Herkes için yaşam boyu spor*. Ankara: Nobel yayıncılık.

EKLER

ANKET FORMU

Saygın katılımcı;

Elinizde bulunan anket formu "Algılanan Risk ve Algılanan Değer Arasındaki İlişkinin Spor Merkezinde farklı hizmet alımı (kişisel eğitmen ve bireysel serbest kullanım) yapan üyeler üzerindeki etkisinin incelenmesi" amacıyla hazırlanmıştır.

Bütün bilgiler gizli tutulacak ve sadece bu araştırma için kullanılacaktır. Sorulara vereceğiniz dürüst ve samimi cevaplar bu araştırma için önemlidir. Araştırmaya gösterdiğiniz ilgi ve katılımınız için teşekkür ederim.

1. Cinsiyetiniz? () Erkek () Kadın

2. Yaşınız?

- () 18 yaş altı () 18-25 yaş arası () 26-35 yaş arası
() 36-50 yaş arası () 51 yaş ve üstü

3. Medeni haliniz? () Bekar () Evli

4. En son bitirdiğiniz okul?

- () İlköğretim () Orta Öğretim () Üniversite
() Yüksek Lisans () Doktora

5. Aktif spor yapma geçmişiniz nedir?

- () Spora yeni başladım
() 1 yıldan az
() 1-3 yıl
() 3-5 yıl
() 6 yıl ve üzeri

6. Kişisel eğitmenle çalışma zamanınız?

- () 1 yıldan az
() 1-3 yıl
() 3-5 yıl
() 6 yıl ve üzeri
() Bireysel serbest çalışıyorum

7. Kişisel eğitmen veya bireysel serbest kullanım tercihinizi aşağıda belirtilen hangi sebeplerden dolayı yaptınız?(birden fazla seçenek yazabilirsiniz)

- () Kendimi daha iyi hissediyorum
() Daha iyi motive oluyorum
() Daha ekonomik buluyorum
() Daha verimli sonuç alıyorum
() Kendimi donanımlı buluyorum
() Kendimi daha güvende hissediyorum.
() Daha önceki tercihimde verimli sonuç elde edemediğim için
() Bu seçeneklerin dışında tercih sebebinizi belirtiniz

.....

8. Ne kadar zamandır bu tesise üyesiniz?

- () 10 yıldan fazla () 7-10 yıl () 5-6 yıl () 3-4 yıl () 1-2 yıl () 1 yıldan az

Spor Merkezinde Algılanan Risk Ölçeği

Aşağıda yer alan SPOR MERKEZİNE ilişkin RİSK ifadelerini hangi düzeyde katıldığınızı, “1-Kesinlikle Katılmıyorum” “2-Katılmıyorum” 3-Kısmen Katılmıyorum” “4-Katılıyorum” “5-Kesinlikle Katılıyorum” şıklarından bir tanesini işaretleyerek belirtiniz.

Bu spor merkezinden aldığım hizmet beni psikolojik açıdan rahatsız ediyor	1	2	3	4	5
Bu spor merkezinden aldığım hizmet nedeniyle istemediğim bir endişe hissediyorum	1	2	3	4	5
Bu spor merkezinden aldığım hizmet beni geriyor	1	2	3	4	5
Bu spor merkezini tercih ederek boş yere para harcadım	1	2	3	4	5
Aynı hizmeti başka bir spor merkezinden satın alsaydım daha az öderdim	1	2	3	4	5
Ödediğim ücretin karşılığını alamadığımı düşünüyorum.	1	2	3	4	5
Bu spor merkezinde verilen hizmet nedeniyle farklı sağlık sorunları yaşamaktan korkuyorum.	1	2	3	4	5
Bu spor merkezinde verilen hizmetler nedeniyle fizyolojik (gerginlik, baş ağrısı, sinir vs.) rahatsızlıklar yaşamaktan korkuyorum.	1	2	3	4	5
Bu spor merkezinde verilen hizmet sırasında gerekli güvenlik önlemlerinin alınmamasından korkuyorum.	1	2	3	4	5
Bu spor merkezinde verilen hizmet sırasında ısınmaların ve uygulamaların uzman kişiler tarafından yaptırılmamasından korkuyorum.	1	2	3	4	5
Bu spor merkezinde gerektiği gibi bir hizmet aldığımı düşünmüyorum.	1	2	3	4	5
Bu spor merkezinin müşterisi olarak beklediğim faydaları sağlayabildiğimi düşünmüyorum.	1	2	3	4	5
Bu spor merkezinin hizmetlerinin güvenilir ve etkili olduğunu düşünmüyorum.	1	2	3	4	5
Sağlığımı kayıp etme endişesi duyuyorum.	1	2	3	4	5

Bu spor merkezinden hizmet almak çalışma arkadaşlarımla arasında itibarımın artmasını sağlıyor.	1	2	3	4	5
Bu spor merkezinden hizmet aldığım için çalışma arkadaşlarımla gösteriş yaptığımı düşünüyorum.	1	2	3	4	5
Bu spor merkezinden hizmet aldığım için değer verdiğim bazı arkadaşlarımla aptaleca davrandığımı düşünüyorum.	1	2	3	4	5
Bu spor merkezinden aldığım hizmeti vakit kaybı olarak görüyorum.	1	2	3	4	5
Bu spor merkezinden aldığım hizmetler nedeniyle üzerimde çok fazla zaman baskısı hissediyorum.	1	2	3	4	5
Bu spor merkezinin hizmetlerini alırken çok fazla vakit harcamaktan korkuyorum.	1	2	3	4	5

Spor Merkezlerinde Algılanan Değer Ölçeği

Aşağıda yer alan SPOR MERKEZİNE ilişkin DEĞER ifadelerini hangi düzeyde katıldığınızı, "1-Kesinlikle Katılmıyorum" "2-Katılmıyorum" "3-Kısmen Katılmıyorum" "4-Katılıyorum" "5-Kesinlikle Katılıyorum" şıklarından bir tanesini işaretleyerek belirtiniz.

Spor merkezinin dekoru ferah, modern ve temizdir.	1	2	3	4	5
Spor merkezi düzenli ve iyi organize edilmiştir.	1	2	3	4	5
Spor merkezi iç tasarımı güvenliğe ve kişisel gizliliğe uygundur.	1	2	3	4	5
Spor merkezine ulaşım kolaydır (kolay bulunabilir, merkezi, iyi ulaşım ağlarına sahip).	1	2	3	4	5
Spor merkezi çalışanlarının mesleki bilgileri yeterlidir.	1	2	3	4	5
Spor merkezi çalışanlarının verilen program ile ilgili tavsiyesi benim için değerlidir.	1	2	3	4	5
Spor merkezi çalışanları verilen programlar ile ilgili yeterli bilgiye sahiptirler.	1	2	3	4	5
Spor merkezi çalışanları profesyonel olmakla birlikte yeni trendler ve fikirler hakkında gündemi takip etmektedirler.	1	2	3	4	5
Spor merkezinde satın aldığım spor programı iyi organize edilmiştir.	1	2	3	4	5
Spor merkezi, diğer spor merkezleriyle kıyaslandığında kabul edilebilir kaliteye sahiptir.	1	2	3	4	5
Spor merkezi katıldığım spor programım boyunca kalitesini korumaktadır.	1	2	3	4	5
Satın aldığım spor programının sonucu beklediğim gibidir.	1	2	3	4	5
Satın alınan spor programı makul şekilde fiyatlandırılmıştır.	1	2	3	4	5
Spor merkezinde kullanılan programlar ödenen fiyata karşılık iyi bir satın almadır.	1	2	3	4	5
Spor merkezinin fiyatı karar vermemde ana etkidir.	1	2	3	4	5
Bu spor merkezine üyeliğimden dolayı rahat hissediyorum.	1	2	3	4	5
Spor merkezi personeli, hangi programdan yararlanmak istersem isteyeyim müşteri olarak benim isteklerimi tatmin etmek için heveslidir.	1	2	3	4	5
Spor merkezi personeli bana pozitif duygular hissettirir.	1	2	3	4	5
Spor merkezinde kendimi huzurlu hissedirim.	1	2	3	4	5

Spor merkezi personeli satın alma sürecinde hızlı karar vermem için bana baskı yapmamıştır.	1	2	3	4	5
Bu spor merkezi tanıdığım birçok kişi tarafından kullanılmaktadır.	1	2	3	4	5
Bu spor merkezinin hizmetlerinden yararlanan insanların belli bir düzeyi ve tarzı vardır.	1	2	3	4	5
Bu spor merkezinin hizmetlerini kullanarak başkalarının benim hakkımdaki algılamalarında olumlu bir artış olmuştur.	1	2	3	4	5
Bu spor merkezinin hizmetlerini kullanan kişiler sosyal çevreleri tarafından onaylanır.	1	2	3	4	5

